

Bomen met beleid

Een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein **Bosbouw** in de periode 1945 t/m 1995 in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT) bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV)

PIVOT rapportnummer 44

Dit rapport is een gezamenlijke uitgave van de Facilitaire Dienst, sector Bedrijfsinformatie van het ministerie van LNV en de Rijksarchiefdienst/PIVOT van het ministerie van OCW.

's Gravenhage, 1997

Tekst : drs. A.S. Fris
Vormgeving : Oldenburg Zoetermeer
Zetwerk : FD/IBU-Bedrijfsuitgeverij
Druk : Drukkerij Enroprint BV

CIPGEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Bosbouwbeleid

Bosbouwbeleid, rapport van een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Bosbouw in de periode 1945-1995 in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT) bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) [samenst. Drs. A.S. Fris], Den Haag: Rijksarchiefdienst/PIVOT, Ministerie van OCW. ill. (PIVOT rapporten, ISSN 0928-0448; nr. ?)

Met lit. opg.

ISBN: 90-74442-49-8

ISSN: 0928-0448

Trefw. bosbouw; Nederland; geschiedenis; 1945-1995

C. Rijksarchiefdienst/PIVOT. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Rijksarchiefdienst/PIVOT

PROJECT INVOERING VERKORTING OVERBRENGINGSTERMIJN

Voor u ligt het rapport waarin de uitkomsten van een onderzoek, gehouden in het kader van het Project Invoering Verkorting Overbrengingstermijn (PIVOT), zijn weergegeven. PIVOT is een projectorganisatie die in mei 1991 door de Algemene Rijksarchivaris in het leven is geroepen. De aanleiding daarvoor vormde de (voorgenomen) verkorting van de overbrengingstermijn conform de nieuwe Archiefwet van vijftig naar twintig jaar. Vanuit het oogpunt van democratisering van het openbaar bestuur moet deze termijnverkorting positief worden beoordeeld. Immers, eerder overgedragen archieven worden ook eerder volledig toegankelijk voor het publiek. Voor de Rijksarchiefdienst betekent deze termijnverkorting echter dat, wanneer er geen maatregelen worden genomen, zij overstroomd wordt met archiefmateriaal. De neerslag van dertig jaar overheids-handelen zou bij de invoering van de nieuwe wet in een korte periode moeten worden overgebracht naar de depots van de archiefdiensten. Voor de centrale rijksorganen wordt de omvang van deze stroom van gegevensbestanden geschat op ongeveer 600 strekkende kilometer over de periode 1943-1973 en over de periode 1973-1990 op nog eens eenzelfde hoeveelheid. Omdat een dergelijke hoeveelheid archiefmateriaal niet beheersbaar, noch hanteerbaar is en de opslag ervan te kostbaar, heeft de Rijksarchiefdienst in het kader van PIVOT tezamen met de verschillende Hoge Colleges van Staat en de ministeries maatregelen getroffen om deze vloed te kanaliseren.

Bij het uitvoeren van deze inhaaloperatie moesten reeds bestaande problemen bij de archiefzorg van de rijksoverheid in versneld tempo worden opgelost. Onder de Archiefwet 1962 zijn grote achterstanden ontstaan in het selecteren van naoorlogs archiefmateriaal en in het overbrengen van archief van vóór 1940 naar de Rijksarchiefdienst. In inspectierapporten van de Rijksarchiefdienst werd daar al op gewezen, maar door het rapport 'Archiefbeheer en -behoud bij het Rijk' dat de Algemene Rekenkamer in 1988 uitbracht, is dit probleem pas in zijn volle omvang tot politiek Den Haag doorgedrongen.

PIVOT is mogelijk geworden door de inzet van extra financiële middelen die de minister van WVC in 1991 heeft toegezegd: fl. 17 miljoen over een periode van tien jaar (de looptijd van het project). Daarnaast zetten de ministeries en de Hoge Colleges van Staat, verantwoordelijk voor selectie en overdracht van hun archieven, elk eigen middelen in om deze operatie mogelijk te maken. Afspraken daarover zijn vastgelegd in convenanten die de verschillende secretarissen-generaal of vertegenwoordigers van de Hoge Colleges van Staat met de Algemene Rijksarchivaris hebben gesloten.

1. De uitgangspunten van PIVOT

Om de hierboven beschreven papiervloed op een verantwoorde manier te kunnen beperken heeft PIVOT een nieuw selectie-instrument ontworpen. De traditionele selectiemethoden zijn voor een operatie van deze omvang niet toereikend: zij zijn te arbeidsintensief en dus te kostbaar waarbij de basis van de gevoerde selectie niet altijd duidelijk is geformuleerd. Bij de traditionele selectie worden als criteria gebruikt: de inhoudelijke of informatieve waarde van documenten en de plaats die zij innemen in het geheel van een dossier, een archief of verzameling archieven. Aangezien men bij die manier van selecteren geen model hanteert waarmee men de context van de gegevens in kaart kan brengen, kan men aan de gegevens op zich moeilijk een waarde toekennen. De functie van de gegevens is in dat geval niet te achterhalen. Het gevolg hiervan is een subjectieve selectie omdat iedereen die selecteert een eigen interpretatie aan de gegevens geeft.

PIVOT gaat ervan uit dat de selectie moet worden uitgevoerd vanuit het gezichtspunt van het overheidsorgaan of de organen die deze documenten in het kader van hun taak en het daaruit voortvloeiende handelen hebben ontvangen of geproduceerd: niet de informatiewaarde van documenten maar de waardebeoordeling van handelingen van overheidsorganen staat centraal. Met de gegevensbestanden die naar de Rijksarchiefdienst worden overgebracht moet het handelen van de overheid in relatie tot haar omgeving op hoofdlijnen te reconstrueren zijn. Daarbij wil PIVOT met het resultaat van de selectie op basis van deze doelstelling bronnen voor de kennis van en het inzicht in de Nederlandse samenleving (en cultuur) veiligstellen voor blijvende bewaring.

De methode om dit te bereiken is de methode institutioneel onderzoek van PIVOT. Deze methode is in de afgelopen jaren ontwikkeld aan de hand van praktijkervaringen en nieuwe, theoretische inzichten uit binnen- en buitenland. Via wet- en regelgeving en andere bestuurlijk-organisatorische bronnen

wordt nagegaan welke handelingen overheidsorganen verrichten. Op basis van de handelingen kan achterhaald worden welke neerslag er in principe zou *moeten* zijn. Met andere woorden, de selectie zal niet meer plaatsvinden op basis van het archiefstuk zelf, maar op basis van de handeling. Handelingen worden gewaardeerd in het kader van de context.

Uiteindelijk zal PIVOT de overbrenging van het geselecteerde materiaal naar de depots van de Rijksarchiefdienst begeleiden. De rijksorganen zijn zelf verantwoordelijk voor de fysieke selectie en bewerking die de archieven en andere gegevensbestanden moeten ondergaan om ze geschikt te maken voor overdracht. Desgewenst zal PIVOT hen daarbij adviseren. Richtsnoer voor de bewerking na het institutioneel onderzoek en de institutionele selectie vormen de door de Permanente Commissie Documentaire Informatievoorziening (PCDIN) in september 1991 aanvaarde 'Normen voor goede en geordende staat' (zie hiervoor ook de PIVOT-brochure 'Om de kwaliteit van het behoud: normen 'goede en geordende staat' (Rijksarchiefdienst/PIVOT, 's-Gravenhage 1993).

2. Het institutioneel onderzoek

Om het voor de selectie noodzakelijke inzicht te krijgen in het handelen van de overheidsorganen is PIVOT institutionele onderzoeken gestart bij de verschillende ministeries. De onderzoekers worden door PIVOT zelf en door de verschillende ministeries ingezet. Zij nemen gezamenlijk ongeveer 130 onderzoeksgebieden of beleidsterreinen voor hun rekening. Per beleidsterrein beschrijft de onderzoeker de historische ontwikkeling van dat beleidsterrein als context van de handelingen die er sinds 1940 zijn verricht. De onderzoeksperiode verschilt per beleidsterrein, maar bestrijkt in het algemeen de periode 1940 tot heden.

Uitgangspunt bij de onderzoeken vormt de Methode van Institutioneel Onderzoek (MIO), neergelegd in de brochure 'Handelend optreden' (PIVOT-brochure, 's-Gravenhage 1994). De resultaten van een institutioneel onderzoek worden beschreven in een Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO). Een RIO is de contextbeschrijving van een beleidsterrein waarop overheidsorganen handelend optreden en omvat:

1. een historische schets van het beleidsterrein waarop het onderzoek betrekking heeft, inclusief:
  - de doelstellingen van de overheid op het beleidsterrein;
  - de overheidsorganen en overige actoren;
  - de onderlinge relaties tussen de actoren;
  - de beleidsinstrumenten;
  - een beschrijving van het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort.
2. een overzicht van de handelingen die overheidsorganen verrichten of hebben verricht, inclusief:
  - de looptijd van elke handeling (begin- en einddatum);
  - de grondslag (bron) van elke handeling;
  - het produkt van de handeling (indien bekend).

Zo mogelijk worden de handelingen thematisch of procedureel geordend, waardoor men de handelingen in hun context kan zien.

Een belangrijk begrip in het institutioneel onderzoek vormt de 'handeling'. Een handeling is een complex van activiteiten, gericht op het totstandbrengen van een produkt, dat een actor verricht ter vervulling van een taak of op grond van een bevoegdheid. Aangezien we niet alleen willen beschrijven wat de overheid moet doen maar ook wat zij daadwerkelijk doet, gebruiken we als bron voor het beschrijven van het handelen niet alleen officiële wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende algemene maatregelen van bestuur, koninklijke besluiten, ministeriële regelingen en beschikkingen zoals instellings-, opheffings- en organisatiebesluiten als onderzoeksbron, maar ook jaarverslagen en jaaroverzichten, staatsalmanakken, memories van toelichting op de rijksbegroting en op bovengenoemde wetten, beleidsnota's, archieven en literatuur. Daarnaast vormen interviews met beleidsmedewerkers en andere deskundigen - in en buiten de overheid- op het beleidsterrein een bron van informatie.

Naast het begrip 'handeling' neemt het begrip 'actor' in het institutioneel onderzoek een belangrijke plaats in. 'Actor' volgens de PIVOT-methode wordt gedefinieerd als "een overheidsorgaan of een parti-

culiere organisatie of persoon die een rol speelt op een beleidsterrein". Strekten de PIVOT-onderzoeken zich tot 1995 uit tot de handelingen van overheidsorganen in de strikte zin van het woord, in de Archiefwet 1995 wordt, gebaseerd op de Algemene wet bestuursrecht, onder 'overheidsorgaan' verstaan "organen van overheidsstichtingen, verenigingen en vennootschappen die, ook voor zover zij niet krachtens publiekrecht zijn ingesteld, toch met openbaar gezag zijn bekleed of waaraan toch één of meer overheidstaken zijn opgedragen en de daarvoor benodigde publiekrechtelijke bevoegdheden zijn toegekend". Het begrip 'overheidsorgaan' is hiermee aanzienlijk verbreed.

In de onderzoeksrapporten worden de handelingen van particuliere instellingen niet opgenomen. Wel wordt hun rol op het beleidsterrein beschreven. Op grond van het acquisitieprofiel van het Algemeen Rijksarchief wordt bepaald of de archieven van particuliere instellingen voor overbrenging in aanmerking komen.

3. De toepassingsmogelijkheden

De resultaten van het institutioneel onderzoek, neergelegd in het RIO, worden daarna verwerkt in een wettelijk voorgeschreven selectie-instrument: de selectielijst, in PIVOT-termen het "basis selectiedocument" (BSD). De selectielijst is een lijst van handelingen die elk voorzien zijn van de waardering 'bewaren' of 'vernietigen'. De selectielijst volgt uit de beschrijving van het RIO. In overleg met de betreffende instelling(en) wordt aan de hand van deze selectielijst gezien welke gegevensbestanden voor 'de eeuwigheid' geselecteerd moeten worden en uiteindelijk overgebracht worden aan de Rijksarchiefdienst. De ontwerp selectielijst wordt ter inzage gelegd bij verscheidene instanties en de zorgdrager(s) bied(t)(en) de ontwerp-selectielijst aan aan de minister van OCenW. De definitieve selectielijst wordt vastgesteld door de zorgdrager(s) in kwestie en de minister/staatssecretaris van OCenW.

Wanneer de inhaaloperatie eenmaal voltooid is, zijn we er nog niet. In de toekomst moet worden voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan bij selectie en overbrenging van gegevensbestanden. Om de toepassingsmogelijkheden van het institutioneel onderzoek ook voor de toekomst te kunnen garanderen, is het daarom noodzakelijk om ontwikkelingen in taken, handelingen en organisatie van de overheid, alsmede de grondslag van die taken en handelingen bij te houden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de zorgdragers. Het RIO en het BSD kunnen gebruikt worden als basis voor de ontwikkeling van een structureel documentair informatieplan teneinde het beheer van de gegevensbestanden die de Rijksarchiefdienst na 20 jaar verwerft en het beheer van de gegevensbestanden bij de verantwoordelijke organen zelf te verbeteren.

Zo kan in samenwerking met de betreffende organen worden voorkomen, dat zich in de toekomst nieuwe, onbeheersbare stuwmeren van archief en andere gegevensbestanden zullen vormen.

4. Volumevermindering archieven en vergroting opslagcapaciteit

Ook op deze terreinen is PIVOT werkzaam. Volumevermindering kan voor bepaalde archieven worden bereikt door middel van substitutie: het overzetten van de informatie op een andere drager, bijvoorbeeld microfilm, microfiches en in de toekomst wellicht beeldplaat. Inmiddels kon uitbreiding van de opslagcapaciteit met ca. 25 km. van bestaande depots in het Algemeen Rijksarchief worden gerealiseerd door de installatie van verrijdbare stellingen (compactus).

Gewapend met de opgedane ervaring zal PIVOT ook over deze kwesties de rijksorganen kunnen adviseren, die daarmee bij het moderne gegevensbeheer weer hun voordeel kunnen doen.

Inhoudsopgave:

Verantwoording

- I. Overheidsbemoeyenis met de instandhouding, uitbreiding en beheer van het bosareaal
  - I.1. Afbakening van het onderzoek
  - I.2. De geschiedenis van de overheidsbemoeyenis met de bosbouw
- II. De belangrijkste actoren op het beleidsterrein Bosbouw
  - II.1. Het Ministerie van Landbouw
  - II.2. Staatsbosbeheer
  - II.3. Bedrijfschap voor de Bosbouw en de Houtteelt (Bosschap)
  - II.4. De Voorlopige Landelijke Bosbouwvoorlichtingsraad en de Bosbouwvoorlichtingsraad
  - II.5. Landbouwschap
  - II.6. Ad-hoc commissies
- III. Handelingen verricht op het beleidsterrein Bosbouw
  - III.1. Algemene beleidsvoorbereiding, evaluatie en verantwoording
  - III.2. Het wettelijk instrumentarium ter uitvoering van het Bosbouwbeleid
  - III.3. Subsidies en niet op wetgeving gebaseerde bijdrageregelingen
  - III.4. Organisatie en taakuitvoering van het Staatsbosbeheer en het Bosschap

Bijlage

Literatuurlijst

VERANTWOORDING

Op 9 december 1992 werd door de secretaris generaal van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) en de algemene rijksarchivaris een convenant gesloten over "het realiseren van de termijn van overbrenging van archiefbescheiden van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij naar de Rijksarchiefdienst (RAD)". In dit kader is het project PIVOT-LNV, een samenwerkingsverband van LNV en de RAD, opgezet.

Om het in het convenant genoemde doel te bereiken, worden er onderzoeken verricht naar de organen en hun handelingen op de beleidsterreinen in de periode 1940-1995 waarvoor het Ministerie van Landbouw verantwoordelijk is. Hiermee wordt een instrument opgesteld waarmee de archiefbestanden van het ministerie kunnen worden geselecteerd.

Dit rapport beschrijft de ontwikkeling van het beleidsterrein Bosbouw en de actoren en hun handelingen. Het bosbouwbeleid heeft als doel de duurzame instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van beplantingen en van een kwalitatief hoogwaardig bos t.b.v. de natuur, de recreatie, het landschap, het milieu, de houtproductie, alsmede heeft het als doel de instandhouding van het bosbouwbedrijfsleven door het bedrijfsmatig beheer van de Nederlandse bossen te stimuleren. De einddatum, 1995, is pragmatisch gekozen.

Het ministerie dat "Landbouw" in haar portefeuille had, is in de loop der jaren onderhavig geweest aan diverse naamswijzigingen als gevolg van organisatorische veranderingen. In de wisselende benamingen was het kernbegrip "Landbouw" echter steeds aanwezig. Terwille van de duidelijkheid wordt in dit rapport gesproken over het ministerie van Landbouw en van de minister van Landbouw.

Dit rapport is als volgt ingedeeld:

Hoofdstuk I beschrijft de overheidsbemoeyenis met de instandhouding, uitbreiding en beheer van het bosareaal; in hoofdstuk II volgt er een opsomming van de belangrijkste actoren op het beleidsterrein; hoofdstuk III geeft een inventarisatie van de handelingen die verricht worden op het beleidsterrein.

De inhoud van dit rapport is getoetst door de volgende personen:

mw. A.H.G. Brasser-Meijer
documentair informatievoorzieners Directie Natuurbeheer

dhr. ir. R. L. Busink
senior beleidsmedewerker Directie Natuurbeheer

dhr. R.C. van Delft Westerhof
hoofd Interne en Materiële Zaken Staatsbosbeheer

dhr. ir. J.J. Kalb
staffunctionaris kennisbemiddeling Staatsbosbeheer

dhr. W. M. van Lonkhuijzen
eerste medewerker Post- en Archiefzaken Staatsbosbeheer

dhr. G. Stiemsma
medewerker Documentaire Informatievoorziening,
adviseur Bedrijfsinformatie Facilitaire Dienst, interim-projectleider PIVOT bij LNV

dhr. ir. F.W. Baron van Tuyll van Serooskerken
staffunctionaris Bosbouw Staatsbosbeheer

I. OVERHEIDSBEMOEIENIS MET DE INSTANDHOUDING, UITBREIDING EN HET BEHEER VAN HET BOSAREAAL.

I.1 Afbakening van het onderzoek.

In de nota *Structuurvisie op het bos en de bosbouw* uit 1977 wordt de volgende definitie van het bos gegeven: “een min of meer natuurlijke levensgemeenschap van planten en dieren, waarbij boomvormende soorten aspectbepalend zijn” .

Het bos vervult in de Nederlandse samenleving een aantal functies. Was in de eerste decennia na de Tweede Wereldoorlog de economische functie - namelijk het produceren van hout - het belangrijkste, gaandeweg ging in de samenleving de sociaal-culturele functies van het bos een grotere rol spelen. Dit betekende dat de burgers het bos waardeerden om zijn recreatieve, natuurbehoudmatige en landschappelijke waarden, daarbij voorbijgaand aan het feit dat het bos eveneens een economische waarde bezit. In de Memorie van Toelichting op de Begroting van 1981 werd dit fenomeen als volgt gesignaleerd: “Opvallend is hoe weinig landgenoten de bosbouw als een economische activiteit ervaren en beseffen dat hout een produkt van bodemcultuur is.” Het kernthema van dit rapport Institutioneel Onderzoek is bosbouwbeleid. Het bosbouwbeleid heeft als doel de duurzame instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van beplantingen en van een kwalitatief hoogwaardig bos t.b.v. de natuur, de recreatie, het landschap, het milieu, de houtproductie, alsmede heeft het als doel de instandhouding van het bosbouwbedrijfsleven door het bedrijfsmatig beheer van de Nederlandse bossen te stimuleren.

Door de verschillende functies van het bos, heeft het bosbouwbeleid nauwe relaties met veel andere beleidsterreinen zoals openluchtrecreatie, natuur, landschap, milieu, landbouw, water, houtvoorziening en ruimtelijke ordening. Binnen deze beleidsterreinen is het bos niet het centrale object waarvoor de beleidsbeslissingen worden gemaakt. De recreatieve en de natuurbehoudmatige functies van het bos bijvoorbeeld zullen behandeld worden in de PIVOT-onderzoeken betreffende de beleidsterreinen “Openluchtrecreatie” en “Natuur en landschap”. Bij het Ministerie van Economische Zaken zal het beleid onderzocht worden ten aanzien van de houtverwerkende industrie. In het onderhavige onderzoek zullen de raakvlakken die het bosbouwbeleid heeft met die andere functies van het bos louter worden behandeld vanuit het gezichtspunt: de instandhouding, uitbreiding en het beheer van het bosareaal in Nederland.

I.2 De geschiedenis van de overheidsbemoeyenis met de bosbouw.

De geschiedenis tot 1950

Aan het einde van 19de eeuw kreeg de overheid belangstelling voor de bosbouw. De motieven waren drieërlei: er moest tegen erosiebestrijding worden opgetreden, gronden die geen economische waarde meer hadden moesten productief gemaakt worden en de bosbouw kon gebruikt worden voor de werkverschaffing. Vooral het verhogen van de productie van hout werd belangrijk omdat door de toenemende mijnbouw een grotere afzetmarkt voor hout was ontstaan. De bossen waren hoofdzakelijk in handen van particuliere bouseigenaren, die uit waren op winst en zich niet bekommerden om de houtvoorraad. Om houtschaarste te voorkomen moest de rijksoverheid zich actief met de aanleg van bossen en ontginning van woeste gronden gaan bemoeien. Een grote stap ter bewaring van de bossen was de oprichting van het Staatsbosbeheer in 1899.

Excessieve vellingen in de Eerste Wereldoorlog vormden de aanleiding dat de overheid de eerste wettelijke regeling moest opstellen, de Nood Boschwet uit 1917. In deze wet werd een kapverbod opgenomen alsmede de mogelijkheid om bossen en andere houtopstanden voor openbaar nut te onteigenen. Toen de oorlog was afgelopen, verloor de Nood Boschwet, die toch al controversieel was doordat hij ingreep in de vrije beschikkingsmacht van particuliere bouseigenaren, zijn noodzaak. In plaats van deze wet trad in 1922 een nieuwe wet - de Boschwet - in werking. Deze bevatte bepalingen voor het behoud van het bos en van het natuurschoon. Anders dan in de Nood Boschwet strekte de zeggenschap van de Rijksoverheid zich uitsluitend uit tot de bossen en houtopstanden van publiekrechtelijke lichamen en verenigingen en stichtingen van algemeen nut. Slechts een maatregel ter bestrijding van schadelijke dieren en ziekten gold voor alle bossen, dus ook die van particuliere eigenaren. Een nieuw orgaan werd in deze wet in het leven geroepen, de Boschraad. De raad had tot taak de Minister van Landbouw gevraagd of ongevraagd van advies te dienen. De Boschwet bleef tot de komst van de nieuwe Boswet in 1961 in werking.

Dezelfde problemen met betrekking tot het bosareaal uit de Eerste Wereldoorlog kwamen in de aanloop naar en tijdens de Tweede Wereldoorlog de oorlog ook aan de orde. Er ontstond een grote behoefte aan hout. De overheid nam echter vroegtijdig maatregelen door de uitvoering van de Bodemproductie-beschikking uit 1939 waarin het vellen en rooien van bossen zonder vergunning werd verboden. Nieuw was de plicht tot het herbepplanten van de gekapte bossen. In de oorlogsjaren verscherpte men de maatregel door de totstandkoming van het Besluit Staatstoezicht op de Bossen in 1943. Alle bossen, ook die in handen van particuliere eigenaren, werden onder toezicht gebracht van het Staatstoezicht op de Bossen. De Boschwet uit 1922 werd door dit besluit in een aantal opzichten nutteloos.

Na de Tweede Wereldoorlog werd het Besluit Staatstoezicht op de Bossen ingetrokken en vervangen door Bodemproductie-beschikking 1949 Bosbouw en Houtteelt. Deze Beschikking nam de gedachtegang van het Besluit Staatstoezicht op de Bossen over door alle houtopstanden onder het toezicht van de rijksoverheid te stellen. Er werd een productiecommissaris aangesteld die een grote bevoegdheid had om ervoor te zorgen dat houtopstanden bewaard bleven.

Intussen maakte de Minister van Landbouw een samenhangend bosbeleid en kwam het beleidsterrein boswezen, later bosbouw genaamd, als apart item in de Memories van Toelichting bij de Begrotingen van het Ministerie van Landbouw voor. De desiderata waren daarbij de vergroting van het bosareaal en de verbetering van de kwaliteit. Zoals gezegd, was er veel houtkap geweest tijdens de oorlog en in de eerste jaren na de oorlog werden er subsidies verstrekt voor de herbebossing. Andere middelen om de houtopstanden uit te breiden en kwalitatief te verbeteren waren het van overheidswege geven van informatie over duurzame en produktieve houtsoorten en onderzoek te doen naar een zo efficiënt mogelijk beheer [namelijk door het onderzoekscentrum Bosbouwproefstation T.N.O.].

Vijftiger en zestiger jaren

In de beleidsstukken uit de vijftiger jaren werd het bosbouw beleid puur benaderd vanuit het economische gezichtspunt. De nadruk werd gelegd op bebossing en herbebossing, het inperken van schadelijke ziekten en het verbeteren van de kwaliteit van houtopstanden. Door het Bosbouwproefstation T.N.O. en het Instituut voor Bosbouwkundig Onderzoek van de Landbouwhogeschool te Wageningen werd vooral onderzoek gedaan naar een blijvende verhoogde houtproductie per hectare.

In 1954 werd het Bosschap ingesteld. Dit gremium kreeg tot taak het bevorderen, het belang van het Nederlandse volk dienende, van de bedrijfsuitoefening door ondernemingen waarin de bosbouw of de houtteelt wordt uitgeoefend, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en de daarbij betrokken personen te behartigen.

De Commissie tot Herziening van de Boswet 1922 moest de beleidswensen gestalte geven in de nieuwe Boswet. In 1952 had de Commissie een ontwerp-boswet gereed. Zes jaar later werd het ontwerp van een nieuwe boswet bij de Tweede Kamer ingediend. In afwachting van de totstandkoming van de nieuwe boswet werd in datzelfde jaar de Voorlopige Landelijke Bosbouwvoorlichtingsraad door de Directeur-Generaal van de Landbouw geïnstalleerd.

Begin jaren 60 groeide de belangstelling voor het bos mede onder invloed van het toenemende recreatieve gebruik. Door o.a. de ineenstorting van de mijnbouw, daalden de prijzen van inlands hout en was het bos als vorm van houtgebruik nauwelijks rendabel. De rijksoverheid streefde evenwel naar een instandhouden van het bosareaal op een gezonde economische basis. Door middel van wetenschappelijk onderzoek, gestimuleerd door de rijksoverheid, konden de meest geëigende houtsoorten gevonden worden. De bedrijfsresultaten van de bosbouw konden worden verhoogd door mechanisatie en rationalisatie. De overheid ondersteunde ontwikkelingen op dat gebied door het geven van voorlichting en verzorgen van het onderwijs in de bosbouw [bijvoorbeeld door de Commissie Onderzoek Rationalisatie in de Bosbouw en - op het gebied van onderwijs - de Stichting Bosbouwpraktijkonderwijs].

In 1964 stelde de Minister van Landbouw zich expliciet op het standpunt dat bos niet meer uitsluitend gezien kon worden als houtproducent. De toenemende vraag naar het recreatieve gebruik van bossen betekende voor zowel particuliere als publiekrechtelijke eigenaren van bos een omvangrijke kostenpost omdat de openstelling van bossen toezicht noodzakelijk maakte alsmede de aanleg van faciliteiten als parkeerterreinen en picknickplaatsen. De rijksoverheid kwam de eigenaren vanaf 1966 met subsidies tegemoet op basis van de Regelingen bosbijdragen openbare lichamen [Stcrt. 1966, 146 en de Regeling bosbijdragen particulieren [Stcrt. 1966, 146] Het beleid werd dus dienstbaar gemaakt aan deze meerzijdige doelstelling van het bos. Tevens constateerde men dat Nederland het meest bosarme land van Europa was en trachtte men maatregelen te nemen het bosareaal, dat steeds verder werd afgekalfd door de stedebouw, wegenbouw, vliegvelden en de militaire

oefenterreinen, in stand te houden en zo mogelijk uit te breiden waarbij men streefde naar het behoud van de gespreide eigendomstoestand [Rijksoverheid, lagere overheden en particulieren]. De Rijksoverheid had in de loop der jaren bijna een kwart van het Nederlandse bosareaal in bezit gekregen. Zij had in 1942 nog maar 14.8% van de bossen in haar bezit; in 1963 was de omvang van het bosbezit gestegen tot 21.2%. In de Staatsbossen had de regering de mogelijkheid haar beleid te vertalen naar het beheer van die bossen. Gaandeweg ging het aankoopbeleid van de overheid zich richten op de verwerving van bossen en natuurterreinen welke uit hoofde van hun algemene belang - namelijk als natuur en landschapsschoon - of door acute bedreiging noodzakelijk in beheer moesten worden overgenomen.

In 1969 kwam het rapport 'Bosbouw en bosbouwbeleid in Nederland' uit, opgesteld door het Bosschap. Het Bosschap concludeerde hierin dat de bosbouw steeds minder rendabel was door een aantal aan te wijzen oorzaken, namelijk de discrepantie tussen de ontwikkeling van de arbeidslonen en de houtprijzen, het wegvallen van de mijnhoutmarkt, de niet optimale bossamenstelling en de te kleine bedrijfseenheden. Mede op basis van dit rapport stelde de Minister van Landbouw zijn beleid voor de komende jaren vast. Eén van de maatregelen was de in werking treding van het Besluit bijdrage herbeplantingen [Stcrt. 1970, 115]. De Boswet schreef herbeplanting van gevelde houtopstanden voor; op basis van het Besluit kregen de eigenaren subsidie tot 50%. Veel eigenaren kregen ontheffing van de verplichting tot herbeplanting omdat in sommige gevallen de werking een averechts effect had: er werd op slechte gronden herbeplant. Een andere maatregel ter waarborging van de kwaliteit van de houtopstanden en ter behoud daarvan was de tegemoetkoming in de kosten op basis van het Besluit bijdragen bebossingen waarbij het Ministerie van Landbouw een bijdrage van 80% in de kosten van vrijwillige bebossingen verleende.

Steeds hamerde de Minister van Landbouw erop dat de particuliere eigenaren samenwerkingsverbanden aan moesten gaan om door schaalvergroting een rendabeler bosbeheer te verkrijgen. Bij Staatsbosbeheer werd dit bereikt door het samenvoegen van verschillende boswachterijen.

De zeventiger en tachtiger jaren

In de jaren zeventig werd aan het bos steeds meer waarde gehecht. De regering ging de sociaal-culturele functies van het bos voorop stellen en zij zag in dat het onhaalbaar was de nationale vraag naar hout door de eigen productie te dekken. In 1977 bleek dat slechts 8% in de behoefte van hout door de eigen productie werd geleverd. Toch wilde de Minister van Landbouw dit percentage opkrikken, omdat wereldwijd de schaarste aan hout toenam en het importeren van hout uit West-Europa en elders problematisch bleek. Het was echter geen gemakkelijke opdracht de houtproductie op te voeren vooral vanwege de schaarste aan beschikbare grond en de wenselijkheid het bos ook aan andere functies dienstbaar te maken. Eén van de maatregelen die de Minister nam was het met geldelijke bijdragen stimuleren van efficiënt beheer zoals bijvoorbeeld het opstellen van beheersplannen en het samenwerken van particuliere bouseigenaren. Zo trad in 1977 de Beschikking Bosbijdragen in werking. In deze Beschikking die in de plaats kwam van de Regelingen Bosbijdragen openbare lichamen en particulieren ligt de nadruk niet meer zozeer op de openstelling van de bossen maar op de instandhouding van de bossen. Eveneens in 1977 verscheen, onder auspiciën van het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, als deel 3 van de *Nota inzake de Ruimtelijke Ordening, de Nota Landelijke Gebieden*. Bij de verschillende ministeries werden onderdelen van dit beleidsvoornemen, structuurvisies genoemd, opgesteld die de grondslag vormden voor de Nota Landelijke Gebieden. Bij het Ministerie van Landbouw kwam de *Structuurvisie op het bos en de bosbouw* tot stand. In de *Structuurvisie* werd ten aanzien van het bos en de bosbouw geconstateerd:

“1. Een toenemende waardering voor het bos en zijn verschillende functies [grondstof, openlucht recreatie, landschap en natuurlijk milieu];

2. een vrijwel onverzadigbare markt voor het hout dat het bos kan leveren;

3. grote problemen van financieel-economische aard ten aanzien van de bestaande bossen.”

Als oplossingen voor bovengemelde constatering werd door de samenstellers van de Structuurvisie gegeven: een beleidsmatig streven naar het in stand houden en goed beheer van het bestaande bosareaal, het optimaal laten functioneren van het bosareaal in samenhang met al zijn functies en de uitbreiding van het bosareaal.

De Minister vertaalde dit in de volgende beleidsvoornemens:

- * de instandhouding en ontwikkeling van bos in vele verschijningsvormen en met een gevarieerde structuur;
- * vormen van bosbeheer en wijzen van bosgebruik, die gebaseerd zijn op de natuurlijke mogelijkheden van de groeiplaats;

- * voortdurende instandhouding van een groot deel van het bosareaal op dezelfde plek;
- * veelzijdig bosgebruik.

Het Ministerie van Landbouw zette deze voornemens om in een Meerjarenplan Bosbouw uit 1985 dat voor de komende jaren de basis zou vormen voor het bosbouwbeleid.

De Minister gaf bovendien aan dat het regelmatig opstellen van een bruikbare bosstatistiek noodzakelijk was voor de vorming van het beleid.

De particuliere eigenaren moesten door Staatsbosbeheer deskundig worden voorgelicht en de Bosbouwvoorlichtingsraad werd geactiveerd om aangaande het beleid gevraagd en ongevraagd adviezen te geven.

In de jaren 80 kwam er internationaal meer aandacht voor de bosbouw, vooral omdat de behoefte aan hout groot was, het milieu belangrijker werd en ontbossing in de ontwikkelingslanden een probleem. Het bos kwam op de agenda van de Raad van de Ministers van de EG waar een instelling van een Permanent Bosbouwcomité werd voorbereid voor de coördinatie van het bosbouwbeleid. De Minister van Landbouw concludeerde hieruit dat zijn beleid in sterke mate gericht moest worden op het vergroten of ten minste handhaven van de zelfvoorzieningsgraad met betrekking tot hout in Nederland. Of zoals hij dit in 1981 meldde in de Memorie van Toelichting: "Naast de ons meer vertrouwd zijnde functies van het bos op het gebied van landschap, natuur en recreatie vind ik het daarom noodzakelijk veel meer aandacht aan de productiefunctie van ons bos te besteden." De Minister constateerde bovendien dat het wettelijk kader remmend werkte op de exploitatie van het bos door particuliere eigenaren. Resultaat was een verkoop van eigendommen aan de Staat of door de Staat gefinancierde instellingen; andere eigenaren bezuinigden op het personeel. De Minister wilde het beleidsinstrumentarium dusdanig aanpassen dat de particuliere boseigenaar ondersteund zou worden, door bijvoorbeeld de bijdragen aan de particuliere eigenaar te verhogen. De Boswet 1961 bleek niet meer te voldoen; de Minister kondigde aan dat er een nieuwe boswet in voorbereiding was. Een ander instrument dat werd gebruikt om de exploitatie van bossen door de particuliere boseigenaren rendabel te maken was het geven van voorlichting. Zo stelde de Minister in 1982 voor jaarlijks vijf bosreservaten aan te wijzen waar onderzoek gedaan zou worden naar de mogelijkheid bossen natuurlijk te laten ontwikkelen.

Zoals gezegd was het Ministerie vanaf 1977 bezig met het opstellen van het *Meerjarenplan Bosbouw* op basis van de *Structuurvisie op het bos en de bosbouw*, dat een onderdeel vormde van de *Nota Landelijke Gebieden*. In deze Nota werd aangegeven dat het bosareaal met 30.000 tot 35.000 ha moest worden uitgebreid. Het *Meerjarenplan Bosbouw* dat in 1985 werd uitgegeven, zette het bosbeleid uit tot het jaar 2000. Als hoofddoelstelling werd geformuleerd: "Het binnen het kader van het totale overheidsgebied bevorderen van zodanige voorwaarden en omstandigheden, dat het bosareaal in Nederland naar omvang en kwaliteit zo goed mogelijk tegemoet komt aan de in de samenleving bestaande wensen ten aanzien van de functievulling van het bos, nu en in de toekomst, op een door die samenleving geaccepteerd kostenniveau." Deze hoofddoelstelling kon worden uitgewerkt door bescherming en ontwikkeling van de groeiplaats, totstandkoming van een gevarieerd samengesteld bosareaal en uitbreiding van het bosareaal op lange termijn. Het *Meerjarenplan Bosbouw* zou voor de daaropvolgende jaren richtinggevend zijn voor het bosbeleid. Als één van de beleidsinstrumenten werd het opstellen van regionale bosplannen voorgesteld. In de bosplannen werd een verdeling gemaakt naar bosdoeltype waarbij aansluiting werd gezocht aan de beleidsvoornemens die in het *Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud* en het *Structuurschema Openluchtrecreatie* waren neergelegd. Tevens werd in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken de Regeling Bijdragen Aanleg Snelgroeiend Bos opgesteld om het bosareaal zo snel mogelijk uit te breiden.

Het *Meerjarenplan Bosbouw* zette het beleid uit tot het jaar 2000. Op basis hiervan stelde men het *Uitvoeringsprogramma Meerjarenplan Bosbouw* op. Het eerste Uitvoeringsprogramma kwam in 1990 uit en bestreek de periode 1990-1994.

Een nieuw probleem deed zich voor toen aan het eind van de jaren 80 de bossen steeds meer aangetast bleken te zijn door de luchtvervuiling. De overheid zocht naar maatregelen daartegen. Om het probleem in kaart te brengen werden vanaf 1988 jaarlijks vitaliteitsinventarisaties uitgevoerd die door de overheid aan het bedrijfsleven waren uitbesteed. Tegelijkertijd streefde de Minister ernaar om het EG-beleid zo om te buigen dat voor Nederland de mogelijkheden tot bosaanleg zouden worden bevorderd. Dit zou voor Nederland een mogelijkheid betekenen om een bijdrageregeling voor bebossing op landbouwgronden op te stellen. Daarnaast kon uit die hoek een stimulering worden verwacht voor de bescherming van bossen tegen de invloed van luchtverontreiniging.

Het aantal subsidieregelingen was in de loop der jaren enorm uitgebreid. Na advies te hebben ingewonnen bij het Bosschap en de Bosbouwvoorlichtingsraad voegde de Minister de

subsidieregelingen samen. In 1988 trad de Regeling Bijdragen bos en landschapsbouw in werking die zeven Regelingen en Beschikkingen verving.

De negentiger jaren

In de Memorie van Toelichting van de begroting 1994 werd de rode draad van het regeringsbeleid vanaf Tweede Wereldoorlog wederom uitgesproken: “de instandhouding en vergroting van het Nederlandse bosareaal”. In de jaren 80 en 90 was men zich bewust geworden dat bosaanleg belangrijk was voor de terugdringing van het broeikas-effect en als alternatief grondgebruik voor boeren. Om dergelijke ontwikkelingen in beleid om te zetten werd het *Bosbeleidsplan* opgesteld. In dit plan werd als hoofddoelstelling van het rijksbosbeleid aangegeven: “Bevorderen dat het bos in Nederland naar kwaliteit en omvang tegemoet komt aan de bestaande wensen ten aanzien van de functievervulling van het bos en tevens het in internationaal verband bevorderen van bosinstandhouding en bosuitbreiding”. De volgende doelstellingen werden hiervan afgeleid:

- “1. Duurzaam instandhouden en ontwikkelen van het bestaande bosareaal in het algemeen en van kenmerkende bosesystemen in het bijzonder.
2. Bevorderen dat de bosfuncties optimaal vervuld kunnen worden.
3. Uitbreiden van het areaal bos door de rijksoverheid en stimuleren van bosaanleg door andere overheden en particulieren.
4. Bevorderen van een duurzaam bosbeheer dat zoveel mogelijk uit de opbrengst van marktbaar producten kan worden betaald en het nastreven van een doelmatige inzet van rijksmiddelen.
5. Leveren van een actieve bijdrage aan duurzame bescherming, herstel en beheer van bossen elders in de wereld en aan effectieve uitbreiding van het mondiale bosareaal.
6. Bevorderen van de medebetrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van anderen dan de rijksoverheid bij het bosbeleid.”

Het instrumentarium dat werd ingezet om dit alles te realiseren, omvatte regelingen, wetten, onderwijs, voorlichting en onderzoek. Nieuwe instrumenten als de Regeling functiebeloning bossen en natuurterreinen, de Stimuleringsregeling bosuitbreiding op landbouwgronden, de Kaderregeling projectsubsidies Bosbouw en de Kaderregeling publiek-private samenwerking zouden worden ontwikkeld. De laatste twee regelingen zijn nooit tot stand gekomen. De Stimuleringsregeling Bosuitbreiding op landbouwgronden is in 1993 van kracht geworden. Het is een nationale uitwerking van een Europese regeling voor bosbouwmaatregelen in de landbouw. Er wordt een groot aantal hectaren landbouwgrond permanent uit de productie genomen en bebost. De desbetreffende boeren krijgen inkomenscompensatie. De regeling is een groot succes en het budget is niet toereikend om alle aanvragen te honoreren. Bovendien is in 1993 de beleidsvoorbereiding van de herziening van de Boswet gestart.

II. BELANGRIJKSTE ACTOREN OP HET BOSBOUWBELEID

II.1. *Het Ministerie van Landbouw*

Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening

1948 - 1951

Directie van de Landbouw

Afdeling Boswezen en Jacht: behandeling van aangelegenheden betreffende de zorg voor het Boswezen en de Jacht

Onderafdeling Boswezen

1952 - 1957

Directie van de Landbouw

Afdeling Boswezen: behandeling van aangelegenheden betreffende de zorg voor het Boswezen.

Ministerie van Landbouw en Visserij

1960 - 1970

Op het Ministerie is geen organisatie-onderdeel verantwoordelijk voor het bosbeleid.

Staatsbosbeheer voert de wettelijke bepalingen uit.

1971 - 1977

Directoraat-Generaal voor de Landinrichting en de Visserijen

Staatsbosbeheer.

[organisatorisch is er een nieuwe opzet. I.p.v. als aparte dienst staat Staatsbosbeheer nu onder een Directoraat-Generaal]

1978 - 1983

Directoraat-Generaal voor Landinrichting, Grond- en Bosbeheer

Staatsbosbeheer.

1984 - 1988

Directoraat-Generaal Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg

Staatsbosbeheer

1988 -1990

Directoraat-Generaal Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg

Directie Bos- en Landschapsbouw

Directie Staatsbosbeheer

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

1990 -1994

Directoraat-Generaal Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg

Directie Natuur, Bos, Landschap en Faunabeheer

Informatie en Kenniscentrum (IKC-NBLF) vanaf 1991.

1995 -

Directoraat-Generaal Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg

Directie Natuurbeheer

II.2. *Staatsbosbeheer*

Het Staatsbosbeheer is bij Koninklijk Besluit opgericht in 1899. In 1929 kwam het Koninklijk Besluit tot vaststelling der organisatie van Staatsbosbeheer tot stand. (Stb. 1929, 45)

Taken:

* de bebossing met technische hulp en renteloze voorschotten van de rijksoverheid.

* de uitvoering van de Boschwet 1922.

* de uitvoering van de Natuurschoonwet 1928.

* het beheer van de bossen in het bezit van de rijksoverheid

* voorlichting

* onderzoek

* uitvoering boswetgeving, subsidies, taxaties

* statistiek [- houtprijzen] [- in- en uitvoer van hout en houtwaren]

Het besluit werd in 1954 gewijzigd door het Koninklijk Besluit tot vaststelling van de organisatie van het Staatsbosbeheer, Stb. 1954, 299. In dit besluit werd het verhuren van het genot van de jacht

alsmede het geven van vergunningen betreffende het opsporen, bemachtigen of doden van in het wild levende dieren uitgezonderd van het beheer. In het Besluit Staatsbosbeheer, opgesteld in 1956, werden opnieuw nieuwe bepalingen ingevoerd. (Stb. 1956, 371)

Taken:

- * de bosbouwvoorlichting
- * de uitvoering van de wettelijke bepalingen betreffende de bosbouw
- * het beheren van de bossen in eigendom van de rijksoverheid
- * de landschapsverzorging.
- * de natuurbescherming voorzover Onze Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening deze taak op verzoek van Onze Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen aan het voorgaande toevoegt.

In 1988 wijzigde de organisatiestructuur van het ministeriële apparaat. Er werden een Directie Staatsbosbeheer en een Directie Bos- en Landschapsbouw ingesteld. De publiekrechtelijke taken die voortvloeiden uit de Boswet en de verschillende ministeriële regelingen gingen over van de Directeur van Staatsbosbeheer op de Directeur Bos- en Landschapsbouw. Dit gold eveneens voor de diverse subsidieregelingen en overige publiekrechtelijke taken. Het College van Beroep van het bedrijfsleven stelde echter in 1990 dat er geen wettelijke grond gevonden kon worden voor de overheveling van bevoegdheden naar de Directeur Bos- en Landschapsbouw. In de circulaire aan de consulenten Bos- en Landschapsbouw wordt deze beslissing uiteengezet maar er wordt eveneens nadrukkelijk gewezen op het feit dat de voorbereiding van alle Boswet-taken in handen is van de directeur Bos- en Landschapsbouw.

II.3. Bedrijfschap voor de Bosbouw en de Houtteelt (Bosschap)

Ingesteld bij KB van 17 februari 1954, Stb. 70

[Voor de taak van deze organisatie wordt verwezen naar art. 71 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie en naar de desbetreffende instellingsbesluiten.]

In deze wet wordt de taak van het Bosschap als volgt omschreven: Het Bosschap heeft tot taak een, het belang van het Nederlandse volk dienende bedrijfsuitoefening door de ondernemingen waarin de bosbouw of de houtteelt wordt uitgeoefend, te bevorderen, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en de daarbij betrokken personen te behartigen. Het Bosschap is een publiekrechtelijk orgaan van werkgevers en werknemers.

Het Bosschap heeft een aantal bevoegdheden:

1. De verordenende bevoegdheid ten aanzien van:
  - a. de teelt van bosbouwgewassen en de voortbrenging van bosbouwproducten, daaronder begrepen het verbeteren van de bodem voor de uitoefening van de bosbouw, de bevordering van de gezondheidstoestand, de zuiverheid en de kwaliteit van bosbouwgewassen en bosbouwproducten en het tegengaan van brandgevaar;
  - b. de opslag en de bewerking van bosbouwproducten;
  - c. de rationalisatie van bosbouwondernemingen;
  - d. de normalisatie van bosbouwproducten
  - e. de lonen en andere arbeidsvoorwaarden;
  - f. de aanstelling en ontslag van werknemers;
  - g. de registratie van bosbouwondernemingen en van de in die ondernemingen werkzame personen; het verstrekken van de voor de vervulling van de taak van het Bosschap nodige gegevens en het toezicht op de juistheid van deze;
  - i. de voor de vervulling van de taak van het Bosschap nodige bezichtiging en opneming van gewassen, bosbouwproducten en bedrijfsmiddelen van ondernemingen;
  - j. de administratie van bosbouwondernemingen, voor zover regeling daarvan voor de vervulling van de taak van het Bosschap nodig is.

De volgende onderwerpen zijn in verordeningen behartigd:

- bestrijding van schadelijke bosinsecten
  - het tegengaan van brandgevaar
  - de arbeids- en rusttijden
  - de registratie van de bosbouwondernemingen
2. Bevoegdheid tot het voeren van medebewind
  3. Adviserende bevoegdheid

Het gevraagd of ongevraagd advies geven aan de Minister. Een voorbeeld hiervan is het in de Memorie van Toelichting op de Begroting van 1971 genoemde rapport *Bosbouw en bosbouwbeleid in Nederland* (1969)

4. Bevoegdheid tot het verrichten van daden van vrij bestuur

Hieronder wordt bijvoorbeeld verstaan: het verlenen van subsidies, het instellen van enquêtes, het organiseren van manifestaties, het maken van propaganda voor de producten van de bedrijfstak etc.

II.4. Voorlopige Landelijke Bosbouwvoorlichtingsraad en de Bosbouwvoorlichtingsraad

De Voorlopige Landelijke Bosbouwvoorlichtingsraad werd in 1958 ingesteld in afwachting van de inwerkingtreding van de nieuwe Boswet.

De (definitieve) Bosbouwvoorlichtingsraad vindt haar bestaansgrond in artikel 12 van de Boswet 1961 en heeft tot taak de Minister van Landbouw en Visserij desgevraagd of eigener beweging van advies te dienen inzake de bosbouw en de houtteelt.

II.5. Landbouwschap

De taak van het Landbouwschap is volgens Wet op de Bedrijfsorganisatie: "een in het belang van het Nederlandse volk dienende bedrijfsuitoefening voor de ondernemingen waarvoor zij zijn ingesteld te bevorderen, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en van de daarbij betrokken personen te behartigen."

Het landbouwschap heeft autonome bevoegdheden die in hoofdzaak de regelingen van lonen en andere arbeidsvoorwaarden en enkele bevoegdheden die specifiek gericht zijn op de betrokken bedrijfschap betreffen.

II.6. Ad-hoc commissies

In periode waarover dit rapport handelt, zijn de volgende commissies ingesteld:

- Commissie voor de Bosstatistiek, 1938-1946
- Commissie tot herziening van de Boswet, 1948-1962
- Commissie Onderzoek Beheer Terreinen Staatsbosbeheer (Commissie Kampfraath), 1972-1975
- Interdepartementale Commissie inzake de voorbereiding van een visie op de instandhouding en uitbreiding bos, 1975
- Commissie Bosuitbreiding, 1992-1993
- Commissie Functiebeloning Bossen, 1995

III. HANDELINGEN VERRICHT OP HET BELEIDSTERREIN BOSBOUW

De indeling van de hoofdstukken met de geïnventariseerde handelingen is als volgt. In het eerste hoofdstuk komen de handelingen aan bod die tot de beleidsvorming en evaluerende fasen van het beleidsproces behoren. In het tweede hoofdstuk worden de handelingen opgesomd die geïnventariseerd zijn uit wet- en regelgeving. In de loop der jaren is er een uitgebreid pakket van bijdrageregelingen tot stand gekomen. De daarin opgenomen handelingen zijn in een apart hoofdstuk opgenomen. In het laatste hoofdstuk komen de handelingen betreffende de organisatie en taakuitvoering van het Staatsbosbeheer en het Bosschap aan bod. De handelingen die deze actoren krachtens Boswet en de uitvoeringsregelingen gedelegeerd hebben gekregen zijn echter te vinden in het hoofdstuk betreffende wet- en regelgeving.

III.1. Beleidsvorming, evaluatie en verantwoording

[1]

Handeling: Het formuleren van hoofdlijnen en beginselen van het nationale beleid terzake van de bosbouw.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: LNV-begrotingen

Periode: 1945-

- Product: Nota's:
*Structuurvisie op het bos en de bosbouw, 1977
*Meerjarenplan Bosbouw, 1986.
*Regeringsstandpunt inzake het advies van de Commissie Bosuitbreiding, 1993
*Bosbeleidsplan, 1993
- [2]
Handeling: Het voorbereiden van wet- en regelgeving betreffende het bosbouwbeleid.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: LNV-begrotingen
Periode: 1945-
- [3]
Handeling: Het opstellen van beleidsplannen voor de bosbouw op landelijke niveau.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: LNV-begrotingen
Periode: 1984-
Product: **Uitvoeringsprogramma Meerjarenplan Bosbouw 1990-1994.*
- [4]
Handeling: Het evalueren van het bosbouwbeleid
Actor: Minister van Landbouw
Bron: Interview
Periode: 1945-
*Evaluatie Meerjarenplan Bosbouw 1986-1991
- [5]
Handeling: Het voorbereiden van het hoofdstuk Bosbouw ten behoeve van de jaarlijkse Rijksbegroting van het Ministerie van Landbouw
Actor: Ministerie van Landbouw
Bron: Interview
Periode: 1945-
- [6]
Handeling: Het voeren van overleg met en het informeren van (leden van) de Staten-Generaal inzake de bosbouw
Actor: Minister van Landbouw
Bron: Interview
Periode: 1945-
- [7]
Handeling: Het voorbereiden en bepalen van het standpunt van het Ministerie van Landbouw bij het interdepartementaal overleg inzake de bosbouw
Actor: Minister van Landbouw
Bron: Interview
Periode: 1945-
- [8]
Handeling: Het formuleren van hoofdlijnen en beginselen t.b.v. het EG-beleid terzake van de bosbouw
Actor: Minister van Landbouw
Bron: Interview
Periode: c. 1980-
- [9]
Handeling: Het instellen van ad-hoc commissies ter rapportering betreffende het bosbouwbeleid
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Instellingsbesluiten
Periode: 1945-
N.B.: **Commissie voor de Bosstatistiek*

- *Commissie tot herziening van de Boschwet (Commissie van Asch van Wijk)
- *Commissie Onderzoek Beheer Terreinen Staatsbosbeheer (Commissie Kampfraath)
- *Interdepartementale Commissie inzake de voorbereiding van een visie op de instandhouding en uitbreiding bos
- *Commissie Bosuitbreiding
- *Commissie Functiebeloning Bossen

[10]

Handeling: Het opstellen van de 1ste Nederlandse Bosstatistiek.
 Actor: Commissie voor de Bosstatistiek
 Bron: A. Moens-Langereis ea, Vier Nederlandse Bosstatistieken (...), Den Haag, 1987, p. 3-7.
 Periode: 1938-1946.
 Opmerking: 1ste is in 1946 uitgegeven.

[11]

Handeling: Het onderzoeken welke voorzieningen m.b.t. de bosbouw en de houtteelt in Nederland in al haar aspecten gewenst zijn en op basis daarvan het samen stellen van een ontwerp van wet tot regeling van die voorzieningen met toelichtende memorie van toelichting.
 Actor: Commissie tot herziening van de Boschwet (Commissie van Asch van Wijk).
 Grondslag: LNV-begrotingen
 Periode: 1948-1962

[12]

Handeling: Het rapporteren omtrent de door het Staatsbosbeheer te voeren beheer van bossen en natuurterreinen, in het bijzonder voor wat betreft de daarbij beoogde doelstellingen en de wijze waarop de gelden voor het beheer worden uitgegeven.
 Actor: Commissie Onderzoek Beheer Terreinen Staatsbosbeheer (Commissie Kampfraath)
 Grondslag: Besluit van de Minister van Landbouw, 14 febr. 1972, no. BW 117
 Periode: 1972-1975
 Produkt: Rapport, 1975

[13]

Handeling: Het ontwerpen van een visie op de instandhouding en uitbreiding van het bos in zijn verschillende functies
 Actor: Interdepartementale Commissie inzake de voorbereiding van een visie op de instandhouding en uitbreiding bos
 Grondslag: Strt. 1975, 122
 Periode: 1975-1977

[14]

Handeling: Het adviseren ten aanzien van de regionale bosplannen.
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Meerjarenplan Bosbouw
 Periode: 1989-

[15]

Handeling: Het adviseren inzake de bevindingen met betrekking tot de mogelijkheden tot invoering van een subsidiestelsel voor de bosbouw op basis van functiebeloning alsmede met betrekking tot een op te stellen natuurbijdrageregeling
 Actor: Commissie Functiebeloning Bossen
 Grondslag: Instellingsbeschikking Commissie Functiebeloning Bossen, 18 september 1991, Ministerie van LNV
 Periode: 1991-19[93]

[16]

Handeling: Het rapporteren inzake de bevindingen met betrekking tot de wenselijkheid en de mogelijkheid van bosuitbreiding (daarbij uitgaande van de onderwerpen in de taakomschrijving uiteengezet).

Actor: Commissie Bosuitbreiding
Grondslag: Instellingsbeschikking Commissie Bosuitbreiding, 21 juli 1992, Ministerie van LNV
Periode: 1992-1993
Produkt: Nota *Goede gronden voor nieuw bos*, 1993.

[17]

Handeling: Het geven van opdracht tot het doen verrichten van onderzoek op het gebied van de bosbouw

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: LNV-begrotingen

Periode: 1945-

N.B.: In het belang van de bosbouw verrichten de volgende instituten onderzoek: De Dorschkamp, het IBO, het ITBON, de Stichting Voortkweekingsmateriaal van Houtopstanden, de Stichting voor Bodemkartering en het Houtinstituut TNO. De onderzoeksgegevens worden verwerkt bij het maken van nieuw beleid en het wijzigen van het bestaande beleid

[18]

Handeling: Het verlenen van subsidies aan onderzoeksprojecten

Actor: Minister van Landbouw

Bron: Interview

Periode: 1945-

[19]

Handeling: Het beoordelen van de eindrapporten van de onderzoeksprojecten

Actor: Minister van Landbouw

Bron: Interview

Periode: 1945-

[20]

Handeling: Het opdracht geven voor de opstelling en het financieren van de vitaliteitsinventarisaties

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: LNV-begrotingen

Periode: 1988-

[21]

Handeling: Het beoordelen van de eindverslagen van de vitaliteitsinventarisaties

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: LNV-begrotingen

Periode: 1988-

[22]

Handeling: Het jaarlijks aanwijzen van bosreservaten

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: LNV-begrotingen

Periode: 1983-

N.B.: Hoofddoel: het bestuderen van, het ontwikkelen van kennis over en het geven van voorlichting over spontane processen in bossen.

[23]

Handeling: Het verzamelen van gegevens voor de opstelling van de Nederlandse bosstatistieken.

Actor: Minister van Landbouw

Bron: Interview

Periode: 1991-

Opmerking: Door reorganisaties werd in plaats van het Staatsbosbeheer het Informatie- en KennisCentrum (IKC) Natuurbeheer, onderdeel van de Directie NBLF/later Directie Natuurbeheer, verantwoordelijk voor de opstelling van de vijfde Bosstatistiek. De archiefbescheiden betreffende de tweede, derde en vierde Bosstatistiek berusten

bij het IKC natuurbeheer in Wageningen.

[24]

Handeling: Het verwerken van de verzamelde gegevens tot de Nederlandse bosstatistieken.
Actor: Minister van Landbouw
Bron: Interview
Periode: 1991-

[25]

Handeling: Het bijhouden van een overzicht van precedentes op allerlei gebied zoals bezwaarschriften, procedures, subsidieverstrekingen e.d.
Actor: Minister van Landbouw
Bron: Interview
Periode: 1945-

III.2. Het wettelijk instrumentarium ter uitvoering van het Bosbouwbeleid

Boschwet, Stb. 1922, 349.

De indeling van de wet is als volgt:

Hoofdstuk 1. De boschraad

Hoofdstuk 2. De maatregelen tegen schade

Hoofdstuk 3. De bossen en andere houtopstanden van publiekrechtelijke lichamen, alsmede van verenigingen en stichtingen van algemeen nut

Hoofdstuk 4. De bewaring van het natuurschoon

In dit hoofdstuk wordt een nieuwe titel in de onteigeningswet opgesomd, namelijk "Over onteigening van onroerend goed gevestigde erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, ter bewaring van natuurschoon, gevormd door bosschen en andere houtopstanden."

Hoofdstuk 5. Strafbepalingen

Hoofdstuk 6. Slot- en overgangsbepalingen

De indeling van de handelingen volgt het stramien van de wet.

[26]

Handeling: Het voorbereiden van de benoeming en het ontslag door de Kroon van de leden en de secretaris van de Boschraad.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 1.2.
Periode: 1922-1948.

[27]

Handeling: Het voorbereiden van de door de Kroon te geven algemene of bijzondere voorschriften ter bestrijding of voorkoming van voor de bosbouw schadelijke dieren of plantenziekten.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 3.1.
Periode: 1922-1961.

[28]

Handeling: Het aanbieden van een bepaalde som ter schadeloosstelling van schade opgelopen bij het toepassen van de maatregelen ter bestrijding of voorkoming van plantenziekten.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 3.5.
Periode: 1922-1961.

[29]
Handeling: Het aanwijzen van gemeenten waar het tussen een bepaalde periode verboden is geveld naaldhout te laten liggen.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 5.1.
Periode: 1922-1962.

[30]
Handeling: Het verlenen van ontheffing van het verbod geveld naaldhout in een bepaalde periode te laten liggen.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 5.1.
Periode: 1922-1962.

[31]
Handeling: Het verkrijgen van een renteloos voorschot ter tegemoetkoming in de kosten van bebossing van woeste gronden door publiekrechtelijke lichamen.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 8.1.
Periode: 1922-1962.

[32]
Handeling: Het voorbereiden van de vaststelling van de wijze waarop en de bepalingen waaronder voorschotten worden gegeven ter tegemoetkoming in de kosten van bebossing.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 8.2.
Periode: 1922-1962.

[33]
Handeling: Het voorbereiden van het verlenen [door de Kroon] van geldelijke bijdragen aan publiekrechtelijke lichamen ter bewaring van natuurschoon.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 12.
Periode: 1922-1962.

[34]
Handeling: Het doen wegnemen, beletten of verrichten, op kosten van de overtreders, hetgeen in strijd is met de verbodsbepalingen van art. 3.1, 5.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 13.
Periode: 1922-1962.

[35]
Handeling: Het aanwijzen van personen die belast zijn met het opsporen van de feiten, bij deze wet strafbaar gesteld.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boschwet 1922, art. 14.
Periode: 1922-1955.

Besluit Staatstoezicht op de bossen 1943, VB 1943, 57

De taak van Staatstoezicht op de bossen is het toezicht houden op de bossen, ongeacht de vorm van bezit. Zoals in artikel 5 van het besluit staan de volgende taken aangegeven: 1. het behoud, de bescherming en de verzorging van het bos; 2. het leiding geven aan het boswezen in het belang van het gehele volk; 3. de verhoging van de productiviteit van het bos tot vervulling van zijn taak; 4. het deskundig voorlichten van het raadgeven aan de bouseigenaren; 4. het deskundig voorlichten en raadgeven aan de bouseigenaren; 5 de uitvoering van alle wettelijke maatregelen, betrekking hebbende op bossen en andere houtopstanden.

Het hoofd van Staatstoezicht op de Bossen is de Directeur van het Staatsbosbeheer en de lagere organen van de Staatsbosbeheer voeren het Staatstoezicht uit.

- [36]
 Handeling: Het voorlichten van en raadgeven aan de bouseigenaren
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 5.4.
 Periode: 1943-1948
- [37]
 Handeling: Het uitvoeren van alle wettelijke maatregelen betrekking hebbende op bossen en andere houtopstanden.
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 5.5.
 Periode: 1943-1948
- [38]
 Handeling: Het aanwijzen van een bos als "banbos". [een bos waarvan het ontstaan en het behoud uit oogpunt van landsbelang noodzakelijk is]
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 8.1.
 Periode: 1943-1948
- [39]
 Handeling: Het door een beschikking voorschrijven van maatregelen over de velling, aanplanting en beveiliging van de bodem.
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 8.2.
 Periode: 1943-1948
- [40]
 Handeling: Het vaststellen van het bedrag van de schadeloosstelling mochten er kosten en winstderving ontstaan bij uitvoering de maatregel genomen op basis van artikel 8.2.
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 8.3.
 Periode: 1943-1948
- [41]
 Handeling: Het adviseren bij de vaststelling van voorschriften voor de opleiding van vakkundig bospersoneel.
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 9.
 Periode: 1943-1948
- [42]
 Handeling: Het door een beschikking aan bouseigenaren en ondernemingen voorschrijven bepaalde maatregelen te treffen of na te laten.
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 10.
 Periode: 1943-1948
- [43]
 Handeling: Het bij beschikking het vellen of rooien van houtopstanden gelasten.
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 14.1.
 Periode: 1943-1948
- [44]
 Handeling: Het opleggen van de verplichting de terreinen, waarop vellingen of rooiingen hebben plaats gehad, te herbebossen.
 Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen
 Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 14.2.

Periode: 1943-1948

[45]

Handeling: Het verlenen van vergunningen om houtopstanden en afzonderlijke bomen te vellen of te doen vellen, te rooien of te doen rooien.

Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen

Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 14.3.

Periode: 1943-1948

[46]

Handeling: Het goedkeuren van de bedrijfsplannen [tienjaarlijks] en kapplannen en cultuurplannen [jaarlijks] waarnaar beseigenaren verplicht zijn te werken.

Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen

Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 15.

Periode: 1943-1948

[47]

Handeling: Het geven van toestemming voor het bestemmen van een bos voor gebruik van andere doeleinden.

Actor: Hoofd van het Staatstoezicht op de bossen

Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 16.

Periode: 1943-1948

[48]

Handeling: Het uitspraak doen op bezwaarschriften naar aanleiding van beslissingen en voorschriften van het Hoofd van het Staatstoezicht.

Actor: Secretaris-Generaal van het Departement van Landbouw.

Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 19.1.

Periode: 1943-1948

[49]

Handeling: Het uitvaardigen van aanvullende voorschriften wanneer het gemeentebossen en de bossen van andere publiekrechtelijke lichamen betreft.

Actor: Secretaris-Generaal van het Departement van Landbouw

Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 21.2.

Periode: 1943-1948

[50]

Handeling: Het geven van voorschriften ter uitvoering van het besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57.

Actor: Secretaris-Generaal van het Departement van Landbouw

Grondslag: Besluit Staatstoezicht op de Bosschen 1943, VB 1943, 57, art. 24.

Periode: 1943-1948

Bodemproductiebeschikking 1948 en 1949 Bosbouw en houtteelt, Stcrt. 1948, 93 & Stcrt. 1949, 184.

In deze beschikkingen worden op basis van de Bodem-productiewet 1939 nadere regelen gegeven betreffende de bosbouw en houtteelt. De Bodemproductiewet 1939 werd door de bezetter in 1943 vervangen door het Besluit Staatstoezicht op de Bossen, dat op zijn beurt in 1948 werd vervangen door bovengenoemde Beschikking.

De beschikking schreef voor dat alle bosbezitters verplicht waren na velling opnieuw te bebossen. Waren de vellingen in oorlogstijd geschiedt, dan kon de eigenaar een Rijksbijdrage krijgen.

[51]

Handeling: Het gelasten aan de gebruiksgerechtigde van de grond waarop zich bossen en/of houtopstanden bevinden, er voor zorg te dragen dat deze worden geveld of gerooid.
Actor: Productiecommissaris voor de bosbouw en houtteelt, vanaf 1950 de Directeur van het Staatsbosbeheer.
Grondslag: Bodemproductiebeschikking 1948 en 1949 bosbouw en houtteelt, Stcrt. 1948, 93, art. 5 & Stcrt. 1949, 184, art. 4.
Periode: 1948-1961

[52]

Handeling: Het toestemmen dat een gelijkwaardig oppervlakte wordt bebost of beplant in plaats van de grond, die werd ontbloot van bossen en/of houtopstanden.
Actor: Productiecommissaris voor de bosbouw en houtteelt, vanaf 1950 de Directeur van Staatsbosbeheer.
Grondslag: Bodemproductiebeschikking 1949 bosbouw en houtteelt, Stcrt. 1949, 184, art. 5.2a.
Periode: 1949-1961

[53]

Handeling: Het verlenen van ontheffing van de verbodsbepalingen en van de verplichtingen in de Bodemproductiebeschikking 1949 bosbouw en houtteelt genoemd.
Actor: Productiecommissaris voor de bosbouw en houtteelt, vanaf 1950 de Directeur van Staatsbosbeheer.
Grondslag: Bodemproductiebeschikking 1949 bosbouw en houtteelt, Stcrt. 1949, 184, art. 6.2a.
Periode: 1949-1961

[54]

Handeling: Het geven van aanwijzingen betreffende het snoeien, vellen, rooien, herbebossen en herbeplanten.
Actor: Productiecommissaris voor de bosbouw en houtteelt, vanaf 1950 de Directeur van Staatsbosbeheer.
Grondslag: Bodemproductiebeschikking 1949 bosbouw en houtteelt, Stcrt. 1949, 184, art. 6.2a.
Periode: 1949-1961

[55]

Handeling: Het voorschrijven van maatregelen ter voorkoming, dat schade wordt toegebracht aan bossen, houtopstanden en stobben van geveld hakhout of hun natuurlijke groei wordt belemmerd.
Actor: Productiecommissaris voor de bosbouw en houtteelt, vanaf 1950 de Directeur van Staatsbosbeheer.
Grondslag: Bodemproductiebeschikking 1949 bosbouw en houtteelt, Stcrt. 1949, 184, art. 6.2b.
Periode: 1949-1961

[56]

Handeling: Het stellen van termijnen waarbinnen de verplichtingen, aanwijzingen of maatregelen ingevolge deze beschikking moeten zijn opgevolgd of uitgevoerd.
Actor: Productiecommissaris voor de bosbouw en houtteelt, vanaf 1950 de Directeur van Staatsbosbeheer.
Grondslag: Bodemproductiebeschikking 1949 bosbouw en houtteelt, Stcrt. 1949, 184, art. 6.2a.
Periode: 1949-1961

Overgangswet Bodemproductie 1950, Stb. 1950, K 413.

[57]

Handeling: Het beschikken op een beroepschrift naar aanleiding van een genomen beslissing op een verzoek om vergunning of een ontheffing op basis van de Bodemproductiebeschikking 1949.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Overgangswet Bodemproductie, Stb. 1950, K 413, art. 4.
Periode: 1950-1961

Boswet, Stb. 1961, 256.

De doelstelling van de wet was de instandhouding van het bosareaal door:

- a: meldingsplicht
- b: herplantplicht
- c: kapverbod.

De wet is in acht hoofdstukken verdeeld:

- Hoofdstuk 1. Algemene bepaling
  - Hoofdstuk 2. Velling en herbeplanting
  - Hoofdstuk 3. Beroep
  - Hoofdstuk 4. Bijdragen en kredieten
  - Hoofdstuk 5. De Bosbouwvoorlichtingsraad
  - Hoofdstuk 6. Kapverbod
  - Hoofdstuk 7. Voorzieningen door andere openbare lichamen
  - Hoofdstuk 8. Straf-, slot- en overgangsbepalingen
- De volgorde van de handelingen volgt het stramien van de hoofdstukindeling in de wet.

[58]

Handeling: Het vaststellen van het model van het formulier voor degene die het voornemen heeft om tot vellen of doen vellen van houtopstand, anders dan dunning over te gaan.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 2
Periode: 1988.
Product: Strct. 1988, 177

[59]

Handeling: Het stellen bij A.M.V.B. van regelen voor de verplichting om binnen een tijdvak van drie jaren na velling of het tenietgaan van de houtopstand her te beplanten.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 3.1.
Periode: 1962-
Product: Besluit houdende regelen t.a.v. de verplichting tot herbeplanting, Stb. 1962, 220.

[60]

Handeling: Het afgeven van een verklaring aan de eigenaar van houtopstanden dat de door deze eigenaar voorgestelde herbeplanting voldoet aan de regelen, zoals die zijn gesteld in artikel 3, lid 1 van de Boswet.
Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 3.3.
Periode: 1962-

[61]

Handeling: Het adviseren van de Minister van Landbouw inzake de A.M.V.B. houdende regelen t.a.v. de verplichting tot herbeplanting.
Actor: Bosschap en Landbouwschap

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 3.4.
Periode: 1962-

[62]
Handeling: Het toestemming verlenen om andere grond te herbeplanten dan de grond waarop de gevelde houtopstanden stonden.
Actor: De directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: KB houdende regelen t.a.v. de verplichting tot herbeplanting, Stb. 1962, 220, art. 2.2.
Periode: 1962-

[63]
Handeling: Het verdelen in gebieden waar een eigenaar andere grond kan herbeplanten dan de grond waarop de gevelde houtopstanden stonden.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: KB houdende regelen t.a.v. de verplichting tot herbeplanting, Stb. 1962, 220, art. 2.4.
Periode: 1962-
Product: Regeling van verdeling van het Rijk in gebieden, Stcrt. 1962, 123.

[64]
Handeling: Het bij beschikking aanwijzen van groepen van gevallen waarbij vrijstelling kan worden aangevraagd van de verplichting vellingen te melden en de verplichting tot het herbeplanting.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 6.1.
Periode: 1962-
Product: Beschikking vrijstelling meldings- en herplantplicht, Stcrt. 1982, 195.

[65]
Handeling: Het verlenen van ontheffing in bijzondere gevallen van het bepaalde bij of krachtens de art. 2 - meldingsplicht - en art. 3 - herplantplicht.
Actor: Directeur van het Staatsbosbeheer
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 6.2.
Periode: 1962-

[66]
Handeling: Het uitspraak in beroep doen tegen een beslissing van de Directeur van het Staatsbosbeheer inzake zijn beslissingen, genomen op basis van Titel II.
Actor: College van Beroep voor het bedrijfsleven.
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 8.1
Periode: 1962-

[67]
Handeling: Het beoordelen of een al dan niet rentedragende lening uit 's Lands kas kan worden toegekend als aan de verplichting tot het herbeplanten.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 9.1.
Periode: 1962-

[68]
Handeling: Het beoordelen of een krediet voor de herbeplanting kan worden omgezet in een bijdrage.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 9.2.
Periode: 1962-

[69]

Handeling: Het toekennen van al dan niet rentedragende kredieten als tegemoetkoming voor de aanleg van bossen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 10.

Periode: 1962-

[70]

Handeling: Het verlenen van geldelijke bijdragen aan openbare lichamen alsmede aan verenigingen en stichtingen van algemeen nut ter bewaring van de bossen en andere houtopstanden.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 11.

Periode: 1962-

[71]

Handeling: Het verbinden van voorschriften aan de toekenning van bovenstaande bijdragen ter bewaring van de bossen en andere houtopstanden.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 11.

Periode: 1962-

Producten:

- Regeling bosbijdragen openbare lichamen, Stcrt. 1966, 146 [b.w. Stcrt. 1976, 182].
- Regeling bosbijdragen particulieren, Stcrt. 1966, 146 [b.w. Stcrt. 1976, 182].
- Regeling bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, 23 oktober 1967, J 1056, gewijzigd Stcrt. 1988, 80.
- Beschikking bosbijdragen, Stcrt. 1976, 182
- Beschikking Bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244.
- Regeling bijdragen werkgelegenheid in de bosbouw 1984-1985, Stcrt. 1983, 250;
- Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170.
- Regeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1989, 74
- Regeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1991, 4
- Regeling beheer samenwerking bos voor publiekrechtelijke lichamen, Stcrt. 1991, 253
- Bijdrageregeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1993, 143

[72]

Handeling: Het desgevraagd of uit eigener beweging de Minister van advies dienen in voorlichtingszaken betreffende de bosbouw en de houtteelt.

Actor: Bosbouwvoorlichtingsraad en zijn voorganger de Voorlopige Landelijke Bosbouwvoorlichtingsraad.

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 12.1

Periode: 1958-

Opmerking: In afwachting van de totstandkoming van de Boswet 1962 werd in 1958 de Voorlopige Landelijke Bosbouwvoorlichtingsraad geïnstalleerd.

[73]

Handeling: Het benoemen van de voorzitter en de overige leden van de raad. Het kunnen benoemen van adviserende leden. Het aanwijzen van de secretaris.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 12.2 & 12.4.

Periode: 1962-

[74]

Handeling: Het aanwijzen van organisaties of instellingen - werkzaam op het gebied van de bosbouw of de houtteelt - waaruit de helft van de leden van de Bosbouwvoorlichtingsraad worden gekozen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 12.3

Periode: 1962-

Product: Regeling samenstelling Bosbouwvoorlichtingsraad, Stcrt. 1975, 164 met wijzigingen

[75]

Handeling: Het bij A.M.V.B. geven van nadere regelen betreffende de taak en de werkwijze van de Bosbouwvoorlichtingsraad.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 12.5

Periode: 1962-

Product: KB houdende nadere regelen betreffende de taak en de werkwijze van de bosbouwvoorlichtingsraad, Stb. 1965, 385.

[76]

Handeling: Het tussentijds ontslag kunnen verlenen of schorsen van de leden van de Bosbouwvoorlichtingsraad.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: KB houdende nadere regelen betreffende de taak en werkwijze van de bosbouwvoorlichtingsraad, Stb. 1965, 385, art. 3.2

Periode: 1965-

[77]

Handeling: Het vergoeden van de reis- en verblijfkosten van de Bosbouwvoorlichtingsraad.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: KB houdende nadere regelen betreffende de taak en werkwijze van de bosbouwvoorlichtingsraad, Stb. 1965, 385, art. 7

Periode: 1965-

[78]

Handeling: Het [kunnen] verbieden - ter bewaring van natuur- en landschapsschoon - van het vellen en doen vellen van bossen en andere houtopstanden.

Actor: Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en de Minister van Landbouw, later alleen de Minister van Landbouw

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 13.1.

Periode: 1962-

Opmerking: Voor een periode van ten hoogste vijf jaar. Er wordt daarvan melding gemaakt in de Staatscourant.

[79]

Handeling: Het toekennen van een schadevergoeding als door het verbod tot velling schade wordt geleden.

Actor: Minister van CRM en Minister van Landbouw, later alleen de Minister van Landbouw.

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 13.4.

Periode: 1962-

[80]

Handeling: Het in beroep beslissen over de beroepschriften ingekomen n.a.v. het verbod tot vellen of de afwijzing van een schadevergoeding.

Actor: De Kroon/Raad van State

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 14.

Periode: 1962-

[81]

Handeling: Het in beroep beslissen over de beroepschriften ingekomen n.a.v. een door een provinciale of gemeentelijke verordening gegeven beslissing, houdende een verbod tot vellen van een houtopstand of een weigering tot ontheffing van een verbod tot vellen van een houtopstand.

Actor: De Kroon/Raad van State

Grondslag: Boswet, Stb. 1961, 256, art. 16.

Periode: 1962-

III.3. Subsidies en bijdrageregelingen

Naast de ad-hoc subsidies en de algemene subsidieregelingen zijn er een groot aantal bijdrageregelingen die specifiek zijn opgesteld ter ondersteuning van het bosbouwbeleid en de instandhouding van de bossen:

Een overzicht van de regelingen:

1. Regeling bosbijdragen openbare lichamen, Stcrt. 1966, 146.
2. Regeling bosbijdragen particulieren, Stcrt. 1966, 146.
3. Beschikking bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, 23 oktober 1967, J 1056
4. Beschikking bijdragen herbeplantingen, Stcrt. 1970, 115.
5. Regeling bijdragen bebossingen, Stcrt. 1970, 115.
6. Besluit bijdragen ruimingskosten stormhout 1972, Stcrt. 1972, 247 en Stcrt. 1973, 42
7. Besluit bijdragen ruimingskosten stormhout april 1973, Stcrt. 1973, 73 en 133
8. Besluit bijdragen herstel stormvlakten, Stcrt. 1974, 84
9. Beschikking bijdragen bosontsluiting, Stcrt. 1976, 255.
10. Regeling bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39.
11. Regeling landschapsverzorgingsbijdragen, Stcrt. 1982, 1.
12. Regeling bijdragen werkgelegenheid in de bosbouw 1984-1985, Stcrt. 1983, 250.
13. Regeling bosbijdragen 1983. Stcrt. 244.
14. Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos, Stcrt. 1984, 253.
15. Regeling bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, Stcrt. 1988, 80.
16. Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos 1988, Stcrt. 207 en 211 en de Schorsing regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos, Stcrt. 1994, 95.
17. Regeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1989, 74
18. Regeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1991, 4
19. Regeling beheer samenwerking bos voor publiekrechtelijke lichamen, Stcrt. 1991, 253
20. Bijdrageregeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1993, 143
21. Stimuleringsregeling bosuitbreiding op landbouwgronden, Stcrt. 1993, 224 en wijzigingen.

[82]

Handeling: Het verlenen van subsidies aan belangenverenigingen

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: LNV-begrotingen

Periode: 1945-

N.B.: Zoals De Nationale Populieren Commissie; Het Landelijk Comité Nationale Boomfeestdag.

[83]

Handeling: Het verlenen van bijdragen aan door hem aangewezen instellingen, die krachtens hun doelstelling werkzaam zijn op het terrein van natuur, milieu en faunabeheer

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Subsidieregeling niet-terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, Stcrt. 1989, 154, art. 2

Periode: 1989-

[84]

Handeling: Het bijhouden van overzichten van door de Minister gesubsidieerde belangenverenigingen

Actor: Minister van Landbouw

Bron: Interview

Periode: 1945-

[85]

Handeling: Het beoordelen van de door de aanvrager ingestuurde begrotingen, werk- en personeelsplannen en jaarrekeningen voor het vaststellen van de definitieve bijdrage

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Subsidieregeling niet-terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, Stcrt. 1989, 154, art. 13

- [86]
 Handeling: Het kunnen geven van richtlijnen voor de wijze van administreren van de administratie van een aanvrager
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Subsidieregeling niet-terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, Stcrt. 1989, 154, art. 14.2
 Periode: 1989-
- [87]
 Handeling: Het kunnen verlenen van ontheffing van het bepaalde krachtens de Subsidieregeling
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Subsidieregeling niet-terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, Stcrt. 1989, 154, art. 16
 Periode: 1989-
- [88]
 Handeling: Het beslissen op een ingezonden bezwaarschrift na afwijzing van een bijdrage
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Subsidieregeling niet-terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties, Stcrt. 1989, 154, art. 28
 Periode: 1989-
- [89]
 Handeling: Het bij beschikking toekennen van een bijdrage in de kosten van instandhouding en toegankelijkstelling van een bos, dat van voldoende recreatieve betekenis is.
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Regeling bosbijdragen openbare lichamen, Stcrt. 1966, 146, art. 2.
 Periode: 1966-1976
- [90]
 Handeling: Het bij beschikking toekennen van een bijdrage in de kosten van instandhouding en toegankelijkstelling van een bos, dat van voldoende recreatieve betekenis is.
 Actor: Minister Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
 Grondslag: Regeling bosbijdragen particulieren, Stcrt. 1966, 146, art. 2.
 Periode: 1966-1976
- [91]
 Handeling: Het [kunnen] toekennen van een bijdrage ter bewaring van bossen en andere houtopstanden aan een openbaar lichaam, een vereniging van algemeen nut of een stichting van algemeen nut.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Beschikking, later Regeling bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, 23 oktober 1967, J 1056, gewijzigd Stcrt. 1988, 80, art. 2.
 Periode: 1967-
- [92]
 Handeling: Het besluiten dat voor een door hem vast te stellen tijdvak geen aanvragen voor een bijdrage kunnen worden ingediend.
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Beschikking, later Regeling bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, 23 oktober 1967, J 1056, gewijzigd Stcrt. 1988, 80, art. 5.5.
 Periode: 1988-
- [93]
 Handeling: Het goedkeuren van een plan dat het betrokken lichaam eens in de tien jaar moet opsturen.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Beschikking, later Regeling bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, 23 oktober 1967, J 1056, gewijzigd Stcrt. 1988, 80, art. 7.1
 Periode: 1967-

- [94]
 Handeling: Het beslissen of de Staat het object, dat bij verkoop als eerste aan de Staat moet worden aangeboden, zal verwerven.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Beschikking, later Regeling bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, 23 oktober 1967, J 1056, gewijzigd Stcrt. 1988, 80, art. 8.2.
 Periode: 1967-
- [95]
 Handeling: Het verlenen van een bijdrage uit 's Rijks kas in de kosten van een na 1 januari 1969 uitgevoerde herbeplanting.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Besluit Bijdragen Herbeplantingen, Stcrt. 1970, 115, art. 1.
 Periode: 1970-1988
- [96]
 Handeling: Het goedkeuren van het plan van herbeplanting.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Besluit Bijdragen Herbeplantingen, Stcrt. 1970, 115, art. 3.
 Periode: 1970-1988
- [97]
 Handeling: Het toestemmen dat van een goedgekeurd plan van herbeplanting wordt afgewezen.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Besluit Bijdragen Herbeplantingen, Stcrt. 1970, 115, art. 3.
 Periode: 1970-1988
- [98]
 Handeling: Het verlenen van een bijdrage uit 's Rijks kas in de kosten van bebossing van gronden anders dan ter voldoening aan een bestaande verplichting tot herbeplanting.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Besluit Bijdragen Bebossingen, Stcrt. 1970, 115, art. 1.
 Periode: 1970-1988
 Opmerking: Het besluit van 23 november 1966, nr. J 2801, zoals gewijzigd bij besluit van 24 februari 1967, nr. J 238, wordt ingetrokken.
- [99]
 Handeling: Het verlenen van een bijdrage ter zake van de ruimingskosten stormhout 1972
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Besluit bijdragen ruimingskosten stormhout 1972, Stcrt. 1972, 247, art. 4
 Periode: 1972-1973
- [100]
 Handeling: Het opstellen van de normen voor het vaststellen van de hoogte van de bijdrage voor het ruimen van het stormhout
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Besluit bijdragen ruimingskosten stormhout 1972, Stcrt. 1973, 42
 Periode: 1973
- [101]
 Handeling: Het verlenen van een bijdrage ter zake van de ruimingskosten stormhout april 1973
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
 Grondslag: Besluit bijdragen ruimingskosten stormhout april 1973, Stcrt. 1973, 73, art. 4.
 Periode: 1973
- [102]
 Handeling: Het goedkeuren van het plan voor het herstel van de stormvlakten 1972 en 1973
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Besluit Bijdragen Herstel Stormvlakten, Stcrt. 1974, 84, art. 3.1
Periode: 1974

[103]

Handeling: Het opstellen van de normen voor het vaststellen van de hoogte van de bijdrage voor het herstel van de stormvlakten 1972 en 1973

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Besluit Bijdragen Herstel Stormvlakten, Stcrt. 1974, 84, art. 5.2

Periode: 1974

[104]

Handeling: Het verlenen van een bijdrage voor het herstel van de stormvlakten 1972 en 1973

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Besluit Bijdragen Herstel Stormvlakten, Stcrt. 1974, 84, art. 7.1

Periode: 1974

[105]

Handeling: Het terugvorderen van de bijdrage voor het herstel van de stormvlakten 1972 en 1973 als niet voldaan is aan het in artikel 7 gestelde.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Besluit Bijdragen Herstel Stormvlakten, Stcrt. 1974, 84, art. 9

Periode: 1974-

[106]

Handeling: Het verlenen van een bijdrage ter zake van het beheer van het bos.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Beschikking bosbijdragen, Stcrt. 1976, 182, art. 2.

Periode: 1976-1983

[107]

Handeling: Het goedkeuren van het beheersplan en de wijzigingen, gevoegd bij de aanvraag om een bijdrage.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Beschikking bosbijdragen, Stcrt. 1976, 182, art. 5.1.

Periode: 1976-1983

[108]

Handeling: Het verlenen van een ontheffing van de verplichting om een beheersplan vast te stellen.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Beschikking bosbijdragen, Stcrt. 1976, 182, art. 6.1.

Periode: 1976-1983

[109]

Handeling: Het beslissen, in overeenstemming met de Minister van CRM, op een bezwaarschrift ingediend tegen een beschikking op basis van de Beschikking bosbijdragen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Beschikking bosbijdragen, Stcrt. 1976, 182, art. 20.2.

Periode: 1976-1983

[110]

Handeling: Het verlenen van een bijdrage voor het verrichten van werkzaamheden in verband met de ontsluiting van bossen en het vervaardigen van het ontsluitingsplan.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer

Grondslag: Beschikking bijdragen bosontsluiting, Stcrt. 1976, 255, art. 2.

Periode: 1976-1988.

[111]

Handeling: Het goedkeuren van het ontsluitingsplan en de begroting, gevoegd bij de aanvraag tot een bijdrage.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking bijdragen bosontsluiting, Stcrt. 1976, 255, art. 2.
Periode: 1976-1988.

[112]

Handeling: Het bepalen dat vanaf een door hem te bepalen tijdstip geen aanvragen kunnen worden ingediend.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking bijdragen bosontsluiting, Stcrt. 1976, 255, art. 8.2.
Periode: 1976-1988.

[113]

Handeling: Het beslissen op een bezwaarschrift tegen een besluit genomen op basis van de Beschikking bijdragen bosontsluiting.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking bijdragen bosontsluiting, Stcrt. 1976, 255, art. 9.
Periode: 1976-1988.

[114]

Handeling: Het verlenen van een bijdrage in de kosten van samenwerking aan samenwerkingsverbanden tussen drie of meer eigenaren van bossen ter zake van het gezamenlijk uitvoeren van de volgende werkzaamheden: a. het aankopen van plantsoen; b. het verkopen van hout; c. feitelijke boswerkzaamheden.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39, art. 2.1.
Periode: 1978-1988.

[115]

Handeling: Het goedkeuren van een plan van werkzaamheden of de wijzigingen dat betrekking heeft op een tijdvak van tenminste vijf jaar.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39, art. 6.
Periode: 1978-1988.

[116]

Handeling: Het goedkeuren van de begroting van het samenwerkingsverband.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39, art. 8.
Periode: 1978-1988.

[117]

Handeling: Het beslissen op een aanvraag voor een bijdrage in de kosten van samenwerking.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39, art. 15.1.
Periode: 1978-1988.

[118]

Handeling: Het beslissen op een bezwaarschrift tegen een beschikking, opgesteld n.a.v. de aanvraag voor een bijdrage in de kosten van samenwerking.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39, art. 15.1.
Periode: 1978-1988.

[119]

Handeling: Het [kunnen] bepalen dat er geen terugbetaling zal plaatsvinden in geval van gehele of gedeeltelijke beëindiging van de samenwerking.

Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39, art. 17.3.
Periode: 1978-1988.

- [120]
Handeling: Het verlenen van een bijdrage t.b.v. a. de verzorging en vernieuwing van het landschap in de kosten van daarvoor in aanmerking komende beplantingen en beplantingsplannen; b. in bijzondere gevallen in de voorbereidingskosten van een landschapsstructuurplan; c. ter bestrijding van de iepziekte, voor het vellen van door de iepziekte aangetaste iepen en het onschadelijk maken van besmet materiaal en van mogelijke broedplaatsen van de grote en kleine iepespintkever.
Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking landschapsverzorgingsbijdragen, Stcrt. 1982, 1, art. 2.
Periode: 1982-1988.
- [121]
Handeling: Het beslissen op een bezwaarschrift tegen een beschikking betreffende een bijdrage op basis van de Beschikking landschapsverzorgingsbijdrage.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking landschapsverzorgingsbijdragen, Stcrt. 1982, 1, art. 7.
Periode: 1982-1988.
- [122]
Handeling: Het beslissen op een aanvraag voor een bijdrage ter zake van het beheer van het bos.
Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking Bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244, art. 2.2.
Periode: 1984-1988
- [123]
Handeling: Het jaarlijks vaststellen van de bedragen die voor de bijdragen beschikbaar zijn.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking Bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244, art. 3.1.
Periode: 1984-1988
- [124]
Handeling: Het vaststellen van een tijdvak waarin geen aanvragen tot een bijdrage kunnen worden gedaan.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking Bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244, art. 3.3.
Periode: 1984-1988
- [125]
Handeling: Het bepalen dat er binnen een bepaald tijdvak geen aanvragen tot een bijdrage kunnen worden gedaan door publiekrechtelijke organen.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking Bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244, art. 3.6.
Periode: 1984-1988
- [126]
Handeling: Het goedkeuren van een beheersplan en de wijzigingen die bij de aanvraag tot een bijdrage wordt ingediend.
Actor: Directeur van Staatsbosbeheer
Grondslag: Beschikking Bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244, art. 6.1.
Periode: 1984-1988
- [127]
Handeling: Het beslissen over een bezwaarschrift tegen een beschikking genomen op basis van de Beschikking bosbijdragen 1983.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Beschikking Bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244, art. 20
Periode: 1984-1988

- [128]
 Handeling: Het verlenen van bijdragen voor werkzaamheden zoals Bosverzorging en Bebossing.
 Actor: Directeur van het Staatsbosbeheer
 Grondslag: Regeling bijdragen werkgelegenheid in de bosbouw 1984-1985, Stcrt. 1983, 250 met wijzigingen, art. 2.1.
 Periode: 1984-
 Opmerking: De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een bedrag beschikbaar gesteld aan de Minister van Landbouw ter bevordering van de werkgelegenheid in de sectoren bosbouw, landinrichting, natuurbehoud en openluchtrecreatie. Voor bosbouw is een bedrag gereserveerd.
- [129]
 Handeling: Het besluiten dat er geen aanvragen voor een bijdrage kunnen worden ingediend voor werkzaamheden als bebossing en bosverzorging.
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Regeling bijdragen werkgelegenheid in de bosbouw 1984-1985, Stcrt. 1983, 250 met wijzigingen, art. 4.2.
 Periode: 1984-1986
 Opmerking: Dit besluit wordt bekend gemaakt in de Staatscourant.
- [130]
 Handeling: Het beslissen op een bezwaarschrift tegen een beslissing op grond van de Regeling bijdragen werkgelegenheid in de Bosbouw 1984-1985.
 Actor: De Minister van Landbouw
 Grondslag: Regeling bijdragen werkgelegenheid in de bosbouw 1984-1985, Stcrt. 1983, 250 met wijzigingen, art. 15.1.
 Periode: 1984-
- [131]
 Handeling: Het beslissen omtrent een verzoek van gemeenten om een bijdrage in de kosten van het opstellen van een landschapsbeleidsplan.
 Actor: Directeur van Staatsbosbeheer, vanaf 1989 Directeur Bos- en landschapsbouw van Ministerie van LNV
 Grondslag: Regeling bijdragen landschapsbeleidsplannen, Stcrt. 1985, 131, art. 8.1, gewijzigd Stcrt. 1988, 254.
 Periode: 1985-1991
- [132]
 Handeling: Het besluiten dat voor een door hem vast te stellen tijdvak geen aanvragen voor een bijdrage in de kosten van het opstellen van een landschapsbeleidsplan kunnen worden ingediend.
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Regeling bijdragen landschapsbeleidsplannen, Stcrt. 1985, 131, art. 2.
 Periode: 1985-1989
 Opmerking: Zo'n besluit wordt bekend gemaakt in de Staatscourant.
- [133]
 Handeling: Het toekennen van een bijdrage in de kosten van het duurzaam beheer van het bos; herbebossing; werkzaamheden anders dan herbebossing, t.b.v. de instandhouding en ontwikkeling van bos; de aanleg van bos of van landschappelijke beplantingen, anders dan herbebossing; het herstel van waardevolle bomen; het totstandbrengen van landschapsstructuurplannen.
 Actor: Minister van Landbouw
 Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 2.
 Periode: 1988-1990
 Opmerking: De volgende regelingen worden ingetrokken:
 a. Beschikking bijdragen herbeplantingen, Stcrt. 1970, 115.
 b. Regeling bijdragen samenwerking in de bosbouw, Stcrt. 1978, 39.
 c. Beschikking bijdragen bosontsluiting, Stcrt. 1976, 255.

- d. Regeling bijdrage ter bewaring van bossen en houtopstanden, Stcrt. 1988, 80.
  - e. Regeling bosbijdragen 1983, Stcrt. 1983, 244.
  - f. Regeling landschapsverzorgingsbijdragen, Stcrt. 1982, 1.
  - g. Regeling bijdragen bebossingen, 1970, 115.
- Met de administratieve uitvoering van deze regeling en de uitbetaling van bijdragen is m.i.v. 1988 een nieuw ingestelde Directie Uitvoering Regelingen belast.

[134]

Handeling: Het [kunnen] besluiten dat vanaf een door hem vast te stellen tijdstip geen aanvragen om bijdragen in de kosten van het duurzaam beheer van het bos; herbebossing; werkzaamheden anders dan herbebossing, t.b.v. de instandhouding en ontwikkeling van bos; de aanleg van bos of van landschappelijke beplantingen, anders dan herbebossing; het herstel van waardevolle bomen; het totstandbrengen van landschapsstructuurplannen kunnen worden ingediend.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 3.1.

Periode: 1988-1990

Opmerking: De Minister van Landbouw kan hierbij bepalen dat dit besluit slechts betrekking heeft op publiekrechtelijke lichamen.

[135]

Handeling: Het geven van richtlijnen voor de opstelling van een beheersplan dat moet worden ingeleverd om een bijdrage ter zake van het duurzaam beheer van een eenheid bos te kunnen krijgen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 5.5.

Periode: 1988-1990

Opmerking: De Minister van Landbouw moet de plannen goedkeuren alvorens hij overgaat op het verstrekken van een bijdrage.

[136]

Handeling: Het stellen van nadere regels m.b.t. de vereisten waaraan een verklaring dient te voldoen waarin een eigenaar verklaart dat hij een extra toeslag nodig heeft t.b.v. een gemeenschappelijk beheer van het bos.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 10.4.

Periode: 1988-1990

Product: Regeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1989, 74.

[137]

Handeling: Het toekennen van een toeslag t.b.v. samenwerking bij het beheer van bos.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1989, 74, art. 1.

Periode: 1989-1990.

[138]

Handeling: Het [kunnen] aanwijzen van boomsoorten ten aanzien waarvan geen bijdragen worden verleend bij het herbebossen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 12.

Periode: 1988-1990.

Product: Regeling aanwijzing boomsoorten, Stcrt. 1988, 170.

[139]

Handeling: Het vaststellen van een regeling m.b.t. de werkzaamheden en standaardbedragen bijdragen bos- en landschapsbouw.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 11, 15.1, 16, 19, 20, 23, 27, 2 en 30.

Periode: 1988-1990.

Product: Regeling werkzaamheden en standaard bedragen bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170. In 1991 is deze Regeling ingetrokken.

[140]

Handeling: Het ontheffing verlenen van het bij of krachtens de regeling bijdragen bos en landschapsbouw bepaalde.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 41.

Periode: 1988-1990.

[141]

Handeling: Het aanwijzen van personen die controle uitoefenen over het gebruik van de toegekende bedragen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 44.4.

Periode: 1988-.

Product: Regeling aanwijzing controlerende ambtenaren bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170.

Opmerking: De volgende ambtenaren worden aangewezen: de ambtenaren van de Directie Bos- en Landschapsbouw; de ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst; de ambtenaren van de Accountantsdienst. Deze Regeling is niet ingetrokken in 1991.

[142]

Handeling: Het toestaan dat de rechten en verplichtingen voortvloeiend uit deze regeling, overgaan op de rechtsopvolger onder bijzondere titel.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 46

Periode: 1988-1990

[143]

Handeling: Het beslissen t.a.v. een ingediend bezwaarschrift tegen een beschikking genomen op grond van de regeling bijdragen bos en landschapsbouw.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170, art. 47.

Periode: 1988-1990

[144]

Handeling: Het verlenen van een eenmalige bijdrage van fl. 3000,= per hectare ter zake van bebossing van gronden anders dan ter voldoening van een bestaande verplichting tot herbeplanting.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos 1988, Stcrt. 1988, 207, 211, art. 2.

Periode: 1988-1994

[145]

Handeling: Het [kunnen] stellen van een termijn waarbinnen de bebossing dient plaats te vinden.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos 1988, Stcrt. 1988, 207, 211, art. 7.1.

Periode: 1988-1994

[146]

Handeling: Het vaststellen dat de bebossing heeft plaatsgevonden in overeenstemming met de bepalingen van deze regeling voordat het bedrag wordt uitbetaald.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos 1988, Stcrt. 1988, 207, 211, art. 7.2.

Periode: 1988-1994

[147]

Handeling: Het beslissen in overeenstemming met de Minister van Economische Zaken op een bezwaarschrift tegen een beschikking genomen op grond van deze regeling.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos 1988, Stcrt. 1988, 207, 211, art. 9.6.
Periode: 1988-1994

[148]

Handeling: Het toekennen van een bijdrage in de kosten van
a. het duurzaam beheer van bos;
b. de aanleg van beplantingen;
c. werkzaamheden t.b.v. de instandhouding en ontwikkeling van bos;
d. het totstandbrengen van landschapsplannen.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 2
Periode: 1991-
Opmerking: Deze regeling vervangt de Regeling bijdragen bos- en landschapsbouw, Stcrt. 1988, 170. In artikel 20.1 wordt gesproken van een Commissie advies bosbemesting.

[149]

Handeling: Het [kunnen] besluiten dat er vanaf een door hem vast te stellen tijdstip tot een door hem vast te stellen tijdstip geen aanvragen voor bijdragen kunnen worden ingediend.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 3.1.
Periode: 1991-

[150]

Handeling: Het [kunnen] bepalen dat een besluit tot het opschorten van het aanvragen van bijdragen (zie artikel 3.1) slechts betrekking heeft op door hem aan te geven publiekrechtelijke lichamen.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 3.2.
Periode: 1991-

[151]

Handeling: Het stellen van nadere regels t.a.v. de standaardvoorwaarden en standaardbijdragen bij het toekennen van de bijdragen.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 4, 6, 11, 14-16, 19, 20 en 23.
Periode: 1991-
Product: Regeling standaardvoorwaarden en standaardbedragen bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1991, 4.

[152]

Handeling: Het vaststellen van een model van de borden waarop wordt kenbaar gemaakt dat en onder welke voorwaarden het bos voor het publiek toegankelijk is.

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Regeling standaardvoorwaarden en standaardbedragen bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1991, 4, art. 3.1.
Periode: 1991-

[153]

Handeling: Het goedkeuren van een beheersplan en wijzigingen daarop ter zake het duurzaam beheer van het bos [te overleggen bij de aanvragen tot een bijdrage].

Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 6.1.
Periode: 1991-

[154]

Handeling: Het stellen van nadere regels m.b.t. de toeslag op de bijdrage ter bevordering van de samenwerking tussen eigenaren m.b.t. de hun toebehorende bossen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 10.4.
Periode: 1991-
Product: Regeling beheer samenwerking bos 1991, Stcrt. 1991, 4

[155]

Handeling: Het verlenen van ontheffing van het krachtens of bij de Regeling bijdragen bos en landschapsbouw 1991.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 32.

Periode: 1991-

[156]

Handeling: Het aanwijzen van personen die controleren of de bepalingen van de Regeling bijdragen bos en landschapsbouw worden nageleefd.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 35.4.

Periode: 1991-

Product: Regeling aanwijzing controlerende ambtenaren bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1991, 4. De volgende ambtenaren worden aangewezen: van de Directie Bos- en Landschapsbouw; van de Algemene Inspectiedienst; van de Accountantsdienst; van de Directie Uitvoering Regelingen.

[157]

Handeling: Het beslissen op een ingediend bezwaarschrift tegen een beschikking genomen terzake de Regeling bijdragen bos en landschapsbouw 1991.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling bijdragen bos en landschapsbouw, Stcrt. 1990, 226, art. 38.1.

Periode: 1991-

[158]

Handeling: Het toekennen van een toeslag t.b.v. samenwerking van eigenaren bij het beheer van bos.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling beheer samenwerking bos 1991, Stcrt. 1991, 4, art. 2.

Periode: 1991-

[159]

Handeling: Het toekennen van een bijdrage t.b.v. samenwerking tussen eigenaren m.b.t. het beheer van de hun toebehorende bossen aan een eigenaar, zijnde een publiekrechtelijk lichaam.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling beheer samenwerking bos voor publiekrechtelijke lichamen, Stcrt. 1991, 253, art. 2.

Periode: 1992-1993

[160]

Handeling: Het beslissen op bezwaarschriften ingediend naar aanleiding van beschikkingen op basis van artikel 2.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling beheer samenwerking bos voor publiekrechtelijke lichamen, Stcrt. 1991, 253, art. 10.

Periode: 1992-1993

[161]

Handeling: Het besluiten dat vanaf een door de Minister vast te stellen tijdstip tot een door hem vast te stellen of nader vast te stellen tijdstip geen aanvragen voor een bijdrage kunnen worden ingediend.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Regeling beheer samenwerking bos voor publiekrechtelijke lichamen, Stcrt. 1991, 253, art. 12.

Periode: 1992-1993

[162]

Handeling: Het al dan niet toekennen van een bijdrage t.b.v. samenwerking tussen eigenaren m.b.t. het beheer van de hun toebehorende bossen aan een eigenaar.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Bijdrageregeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1993, 143, art. 2.

Periode: 1993-

[163]

Handeling: Het aanwijzen van personen die controleren of de bepalingen van de Bijdrageregeling beheer samenwerking bos worden nageleefd.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Bijdrageregeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1993, 143, art. 9.3.

Periode: 1993-

[164]

Handeling: Het beslissen op bezwaarschriften ingediend naar aanleiding van beschikkingen op basis van artikel 2.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Bijdrageregeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1993, 143, art. 10.1.

Periode: 1993-

[165]

Handeling: Het besluiten dat vanaf een door de Minister vast te stellen tijdstip tot een door hem vast te stellen of nader vast te stellen tijdstip geen aanvragen voor een bijdrage kunnen worden ingediend.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Bijdrageregeling beheer samenwerking bos, Stcrt. 1993, 143, art. 13.

Periode: 1993-

[166]

Handeling: Het kunnen toekennen van een bijdrage uit 's Rijks kas in de kosten van de aanleg van bos op landbouwgrond en ter compensatie van inkomensverlies als gevolg van de bovengenoemde aanleg van bos op landbouwgrond.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Stimuleringsregeling bosuitbreiding op landbouwgronden, Stcrt. 1993, 224, art. 2.

Periode: 1993-

N.B.: De districts burea houder van het Ministerie van landbouw bevestigt schriftelijk de ontvangst van een aanvraag op een bijdrage

[167]

Handeling: Het aanwijzen van personen voor het houden van toezicht op de uitvoering van deze regeling.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Stimuleringsregeling bosuitbreiding op landbouwgronden, Stcrt. 1993, 224, art. 21.

Periode: 1993-

[168]

Handeling: Het kunnen besluiten dat geen aanvragen meer kunnen worden ingediend, indien de som van de op basis van deze regeling de aangevraagde bijdragen de beschikbare middelen overschrijdt.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Stimuleringsregeling bosuitbreiding op landbouwgronden, Stcrt. 1993, 224, art. 22.

Periode: 1993-

NB.: Dit is in het korte bestaan van de Regeling al twee keer voorgekomen omdat de aanvragen het beschikbare budget verre overschreden. Stcrt. 1993, 233 en Strct. 1 994, 66.

III.4. Organisatie en taakuitvoering van het Staatsbosbeheer en het Bosschap

Staatsbosbeheer

Ten aanzien van het bosbouwbeleid heeft Staatsbosbeheer een tweeledige taak, namelijk zowel het uitvoeren van de krachtens wet overgedragen bevoegdheden als het beheren en exploiteren van de bossen in eigendom van de Staat.

De handelingen met betrekking tot de organisatie van Staatsbosbeheer en de handelingen met betrekking tot het beheer en de exploitatie van de Staatsbossen zijn in dit hoofdstuk ondergebracht. De handelingen die voortvloeien uit de gedelegeerde bevoegdheden zijn te vinden bij de desbetreffende wet- en regelgeving.

Alleen die handelingen zijn geïnventariseerd die binnen het beleidsterrein Bosbouwbeleid vallen. Dit betekent dat de handelingen die behoren tot de taken, die Staatsbosbeheer heeft op het gebied van het beleidsterrein Natuurbehoud, niet in dit rapport zijn opgenomen. De handelingen op het gebied van het beleidsterrein Natuurbehoud zullen behandeld worden in het institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein Natuurbehoud.

[169]

Handeling: Het voorbereiden van het beleid inzake het beheer van de houtopstanden in bezit van de staat

Actor: Staatsbosbeheer

Grondslag: LNV-begrotingen

Periode: 1929-

[170]

Handeling: Het verkrijgen van houtopstanden.

Actor: Staatsbosbeheer

Grondslag: Jaarverslagen

Periode: 1929-

[171]

Handeling: Het vervreemden van houtopstanden.

Actor: Staatsbosbeheer

Grondslag: Jaarverslagen

Periode: 1929-

[172]

Handeling: Het ruilen van houtopstanden.

Actor: Staatsbosbeheer

Grondslag: Jaarverslagen

Periode: 1929-

[173]

Handeling: Het aangaan van zakelijke rechten als erfpacht, opstal en erfdienstbaarheden

Actor: Staatsbosbeheer

Grondslag: Jaarverslagen

Periode: 1929-

[174]

Handeling: Het aangaan van relatieve rechten m.b.t. houtopstanden (Staatsbossen) zoals huur pacht, verhuur en verpachting, jacht- en visrecht, in gebruik geven of verkrijgen van eigendommen

Actor: Staatsbosbeheer

Grondslag: Jaarverslagen

Periode: 1929-

- [175]
 Handeling: Het opstellen van beheersplannen van de houtopstanden (Staatsbossen) in bezit van de rijksoverheid.
 Actor: Staatsbosbeheer
 Grondslag: Jaarverslagen Staatsbosbeheer
 Periode: 1945-
- [176]
 Handeling: Het exploiteren en het onderhouden van de Staatsbossen.
 Actor: Staatsbosbeheer
 Grondslag: Jaarverslagen Staatsbosbeheer
 Periode: 1929-
- [177]
 Handeling: Het vervaardigen van kaarten ten behoeve van de opstelling van de 1ste Nederlandse Bosstatistiek.
 Actor: Staatsbosbeheer
 Bron: Interview
 Periode: 1938-1942
- [178]
 Handeling: Het verzamelen van gegevens voor de opstelling van de Nederlandse bosstatistieken.
 Actor: Staatsbosbeheer
 Grondslag: Jaarverslagen
 Periode: 1952-1987
 Opmerking: 2de bosstatistiek gereedgemaakt in de periode 1952-1963/3de bosstatistiek gereedgemaakt 1964-1968/4de bosstatistiek 1980-1987.
 De organisatie en de uitvoering van de Tweede Nederlandse Bosstatistiek 1952-1964 berustten bij het Staatsbosbeheer.
 Door reorganisaties werd het IKC natuurbeheer verantwoordelijk voor de opstelling van de vijfde Bosstatistiek.
 De archiefbescheiden betreffende de tweede, derde en vierde Bosstatistiek berusten bij het IKC natuurbeheer in Wageningen.
- [179]
 Handeling: Het deelnemen aan overlegstructuren betreffende de wenselijkheid van het opstellen van bosstatistieken en betreffende het verzamelen van de gegevens voor de opstelling.
 Actor: Staatsbosbeheer
 Grondslag: Jaarverslagen
 Periode: 1952-1987
 Opmerking: De tweede, derde en vierde bosstatistiek werden in samenwerking met het Centraal Bureau voor Statistiek opgesteld. In 1975 werd er een werkgroep geformeerd bestaande uit vertegenwoordigers van het SBB, het CBS en de Rijksplanologische Dienst. De werkgroep had de opdracht na te gaan in hoeverre de gegevens uit de tweede en derde bosstatistiek verouderd waren en zo nodig voorstellen te doen t.a.v. een eventueel samen te stellen vierde bosstatistiek.
- [180]
 Handeling: Het verwerken van de verzamelde gegevens tot de Nederlandse bosstatistieken.
 Actor: Staatsbosbeheer
 Grondslag: Jaarverslagen
 Periode: 1952-1987
 Opmerking: 2de bosstatistiek gereedgemaakt in de periode 1952-1963/3de bosstatistiek gereedgemaakt 1964-1968/4de bosstatistiek 1980-1987.
- [181]
 Handeling: Het geven van voorlichting omtrent de instandhouding en het onderhoud van bossen en andere houtopstanden.

Actor: Staatsbosbeheer
Grondslag: Besluit Staatsbosbeheer, Stb. 1956, 371, art. 4.
Periode: 1956-

[182]
Handeling: Het bevoegd zijn om de aan het Staatsbosbeheer opgedragen taken te onttrekken.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Besluit Staatsbosbeheer, Stb. 1956, 371, art. 5.
Periode: 1956-

[183]
Handeling: Het vaststellen van de inrichting van Staatsbosbeheer en het bepalen van de bevoegdheden van de ambtenaren.
Actor: Minister van Landbouw
Grondslag: Besluit Staatsbosbeheer, Stb. 1956, 371, art. 6.
Periode: 1956-

[184]
Handeling: Het verzamelen van gegevens voor het onderzoek naar de vitaliteit van de houtopstanden.
Actor: Staatsbosbeheer
Grondslag: Jaarverslagen
Periode: 1983-1988

[185]
Handeling: Het bewerken van de onderzoeksgegevens tot de opstelling van vitaliteitsinventarisaties.
Actor: Staatsbosbeheer
Grondslag: Jaarverslagen
Periode: 1983-1988

[186]
Handeling: Het adviseren ten aanzien van de regionale bosplannen.
Actor: Staatsbosbeheer
Grondslag: Meerjarenplan Bosbouw
Periode: 1985-1988

Het Bosschap en haar verordeningen

Wettelijke grondslag in de Wet op de Bedrijfsorganisatie:

Het Bosschap heeft tot taak een, het belang van het Nederlandse volk dienende, bedrijfsuitvoering door de ondernemingen waarin de bosbouw of de houtteelt wordt uitgeoefend, te bevorderen, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en de daarbij betrokken personen te behartigen.

De middelen waarover het Bosschap beschikt om zijn taak uit te oefenen:

1. Verordenende bevoegdheid
2. Bevoegdheid tot het voeren van medebewind (is tot 1977 nog niet voorgekomen)
3. Adviserende bevoegdheid
4. Bevoegdheid tot het verrichten van daden van vrij bestuur

[187]
Handeling: Het samen met het Ministerie van Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie instellen van een Bedrijfschap voor de bosbouw en de houtteelt, het Bosschap.
Actor: Minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie, mede namens de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening
Grondslag: Wet op de Bedrijfsorganisatie
Periode: 1954
Product: KB houdende instelling van een bedrijfschap voor de bosbouw en houtteelt, Stb. 1954, 70 met wijziging Stb. 1958, 500.

[188]

Handeling: Het benoemen van de bestuursleden voor de door het Rijk gedreven bosbouwondernemingen.

Actor: Minister van Landbouw

Grondslag: Instellingsbesluit Bosschap, Stb. 1954, 70, art. 3.1.

Periode: 1954-

[189]

Handeling: Het opstellen van jaarverslagen betreffende de werkzaamheden van het Bosschap

Actor: Het Bosschap

Bron: Jaarverslagen Bosschap

Periode: 1954-

[190]

Handeling: Het adviseren aan de Minister ten aanzien van het bosbouwbeleid.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Instellingsbesluit Bosschap, Stb. 1954, 70, art. 3.1.

Periode: 1954-

[191]

Handeling: Het regelen of nader regelen van de verschillende in het besluit genoemde onderwerpen.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Instellingsbesluit Bosschap, Stb. 1954, 70, art. 3.1.

Periode: 1954-

Producten:

-Registratieverordening Bosschap 1957, Vo.bl.BS 1957, 02 en 1990 PBO-blad 6.

-Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, Vo.bl.1974, 9.

-Verordening Bosschap bestrijding insektenplagen in Picea en Larix, Vo.bl.1975, 14.

-Bosbrandverordening Bosschap 1978, Vo.bl. 1978, no. 26.

-Uitvoering art. 2 Registratieverordening Bosschap 1957, Vo.bl.1983, 17.

-Verordening Bosschap bestrijding nonvliender 1986, Vo.bl.1986, 12.

-Uitvoering art. 1 Verordening Bosschap bestrijding insektenplagen in Picea en Larix 1975, Vo.bl.1986, 26.

-Uitvoering art.1 Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, Vo.bl.1986, 26.

-Ontheffingen van art.1 Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, 1988,

PBO-blad 6 en 1989, PBO-blad 7 en algemene ontheffingen van art. 1 (dunningshout

en ontwortelde houtopstand), 1990, PBO-blad 18 en art. 1, 1991, PBO-blad 13.

-Ontheffingen van art.1 Verordening Bosschap bestrijding insektenplagen in Picea en

Larix, 1988, PBO-blad 6 en 1989, PBO-blad 7 en algemene ontheffingen van art. 1,

1990, PBO-blad 18 en 1991, PBO-blad 13.

-Uitvoering art. 4 Verordening bestrijding insektenplagen, 1988, PBO-blad 6 en 1989,

PBO-blad 7.

-Verplichting tot verwijdering van door bastkevers aangetaste bomen, behorend tot

het geslacht Picea, 1990, PBO-blad 18 en 1991, PBO-blad 13.

-Uitvoering art.2 Registratieverordening Bosschap 1990, 1990, PBO-blad 54.

[192]

Handeling: Het registreren van ondernemingen, waarin de bosbouw en/of de houtteelt wordt uitgeoefend.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Registratieverordening Bosschap 1957, Vo.bl. 24 dec. 1957, no. Bs 02/1957, art. 2.

Periode: 1957-

Product: Besluit tot uitvoering van art. 2 van de Registratieverordening Bosschap 1957, Vo.bl. 1983, 17.

[193]

Handeling: Het toestaan, dat de wijze van aangifte op een andere wijze wordt gedaan dan voorgeschreven in de Registratieverordening.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Registratieverordening Bosschap 1957, Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie 24 dec.1957, no. Bs 02/1957, art. 6.

Periode: 1957-

[194]

Handeling: Het registreren van ondernemingen, waarvan de beboste oppervlakte minder dan 5 ha bedraagt, indien tenminste 1 ha van de tot die ondernemingen behorende beboste oppervlakte valt onder de vrijstelling van de meldings- en herplantplicht van 5 okt. 1982.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Besluit tot uitvoering van art. 2 van de Registratieverordening Bosschap 1957, Vo.bl. 1983, 17, art.1.

Periode: 1983-

[195]

Handeling: Het aanwijzen van gemeenten waarin het verboden is pinus-hout te laten liggen, gestapeld te houden of geheel of gedeeltelijk ontworteld te laten zijn.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, art. 1.

Periode: 1974-

Product: Besluit ter uitvoering van art. 1 van de Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, Vo.Bl. 1986, 26.

[196]

Handeling: Het verlenen van ontheffing van het verbod om pinus-hout te stapelen, etc.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, art. 3.1.

Periode: 1974-

Product: Besluit houdende algemene ontheffing van art. 1 van de Verordening Bosschap Schadelijke Dieren, PBO-blad 1988, no. 6.

[197]

Handeling: Het bevoegd zijn tot het opleggen van de verplichting om vangstammen te leggen alsmede sterk kwijnende bomen te verwijderen

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, art. 4.1

Periode: 1974-

[198]

Handeling: Het [kunnen] stellen van nadere regelen ter uitvoering van deze verordening.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Verordening Bosschap Schadelijke Dieren 1973, art. 5.

Periode: 1974-

[199]

Handeling: Het aanwijzen van gemeenten waarin het verboden is Picea en Larix-hout te laten liggen, gestapeld te houden of geheel of gedeeltelijk ontworteld te laten zijn.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Verordening Bosschap Bestrijding insektenplagen in Picea en Larix 1975 art. 1.

Periode: 1975-

Product: Besluit ter uitvoering van art. 1 van de Verordening Bosschap Bestrijding insektenplagen in Picea en Larix 1975, Vo.bl. 1986, no. 26.

[200]

Handeling: Het verlenen van ontheffing van het verbod om Picea en Larix-hout te stapelen, etc.

Actor: Het Bosschap

Grondslag: Verordening Bosschap Bestrijding insektenplagen in Picea en Larix 1975, art. 4.1.

Periode: 1975-

Product: Besluit houdende algemene ontheffing van art. 1 van de Verordening Bosschap bestrijding insektenplagen in Picea en Larix, PBO-blad 1988, no. 6 en het Besluit

houdende algemene ontheffing van art. 1 van de Verordening Bosschap bestrijding insektenplagen in Picea en Larix t.a.v. van niet door de letterzetter aangetast hout in de provincies Utrecht, Noord-Holland, Flevoland en Gelderland, PBO-blad 1988, no. 6

[201]

Handeling: Het bevoegd zijn tot het opleggen van de verplichting het leggen van vangstammen alsmede het verwijderen van sterk kwijnende of door bastkevers aangetaste bomen.
Actor: Het Bosschap
Grondslag: Verordening Bosschap bestrijding insektenplagen in Picea en Larix-hout, art. 4.1
Periode: 1975-
Product: Besluit houdende de verplichting tot verwijdering van door bastkevers aangetaste bomen, behorende tot het geslacht Picea, PBO-blad 1988, no. 6.

[202]

Handeling: Het [kunnen] stellen van nadere regelen ter uitvoering van deze verordening.
Actor: Het Bosschap
Grondslag: Verordening Bosschap bestrijding insektenplagen in Picea en Larix 1975, art. 5.
Periode: 1975-

[203]

Handeling: Het bevoegd zijn geheel of gedeeltelijk ontheffing te verlenen van de in art. 3.1 + 3.3 en art. 4.2 bedoelde verplichtingen (zie tekst Bosbrandverordening Bosschap 1978)
Actor: Het Bosschap
Grondslag: Bosbrandverordening Bosschap 1978, art. 6.1.
Periode: 1980-

[204]

Handeling: Het [kunnen] stellen van nadere regelen ter uitvoering van deze verordening.
Actor: Het Bosschap
Grondslag: Bosbrandverordening Bosschap 1978, art. 6.4.
Periode: 1980-

BIJLAGE

De belangrijkste particuliere actoren op het beleidsterrein Bosbouw

- Nederlandse Vereniging van Boseigenaren
- Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging
- Algemene Vereniging Inlands Hout
- Stichting Industrie Hout
- Stichting Bos en Hout

LITERATUUR

E.J. Al, Bosbeleid, natuurbeleid en de zoogdieren in Nederland, Wageningen 1987 (scriptie Landbouwniversiteit Wageningen).

W. Brussaard (ed), Hoofdpijnen van het agrarisch recht, Zwolle 1993

L. Bunschoten, 'Overzicht van de geschiedenis van de Nederlandse Bosstatistiek, Nederlands Bosbouw tijdschrift 59(1987) nr. 4, 76-78

Jaarverslagen van het Bosschap, 1954-1994

Jaarverslagen van Staatsbosbeheer, 1946-1994.

W.J. Kooy, 'Bosplanning', Agrarisch Recht 46(1986) nr. 5, 253-263.

M. Lafleur, P. Fraanje, Bos- en houtbeleid in Nederland, Amsterdam 1995

A. Moens-Langereis ea, Vier Nederlandse Bosstatistieken (...), Den Haag, 1987, 3-7.

L.H. G. Slangen, e.a., Overheidsbeleid en grondgebruik: een economische analyse van het overheidsbeleid voor de sector bosbouw, Wageningen 1978.

R.W. Schweden, 'Het juridisch instrumentarium ter instandhouding van het bos', Agrarisch Recht 46(1986) nr. 5, 220-227.

PIVOT-publicaties

Brochures:

Van de selectie van papier naar de selectie van handelingen

Een methode voor de vervaardiging van een archiefselectie-instrument uitgaande van het handelen van de overheid

(samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-03-X) 's-Gravenhage, 1992, 1993

Om de kwaliteit van het behoud:

NORMEN 'GOEDE EN GEORDENDE STAAT'

(samenstelling: M. Beekhuis/R.C. Hol; ISBN 90-74442-10-2) 's-Gravenhage, 1993

Handelend optreden

Overheids handelen: modellen, onderzoeksmethoden en toepassingen

(samenstelling: medewerkers PIVOT; ISBN 90-74442-27-7) 's-Gravenhage, 1994

De toegang ontsloten

Voordrachten gehouden op de themabijeenkomst over bewerking en toegankelijkheid van het archiefblok over de Rijksbegroting van het ministerie van Financiën over de periode 1940-1981

(samenstelling: R.W. Steensma; ISBN 90-74442-41-2) 's-Gravenhage, 1996

Rapporten:

- 1 *Coördinatie op hoog niveau*
Institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatie organen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990
(samenstelling: dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-01-3) 's-Gravenhage, 1992
- 2 *Kwakzalverij is nooit uit te roeien: 'Mundus vult decipi'*
Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving op het terrein van de medische beroepen en opleidingen, 1940-1990 (samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-02-1) 's-Gravenhage, 1992
- 3 *Oorlog duurt een leven lang* **uitverkocht**
Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving inzake de oorlogsgetroffenen, 1945-1990
(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-04-8) 's-Gravenhage, 1993
- 4 *Telecommunicatie en post in Nederland* **uitverkocht**
Een institutioneel onderzoek op het beleidsterrein telecommunicatie en post, 1945-1990
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts en dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-05-6) 's-Gravenhage, 1993
- 5 *Zicht op toezicht*
Een institutioneel onderzoek naar het staatstoezicht op de volksgezondheid, 1940-1990
(samenstelling: drs. L.B. Humbert; ISBN 90-74442-06-4) 's-Gravenhage, 1993
- 6 *Planning van voorzieningen in de gezondheidszorg*
Rapport van een institutioneel onderzoek, 1945-1990
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-07-2) 's-Gravenhage, 1993
- 7 *Verzekerd van zorg*
Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving op het terrein van de bekostiging en verzekering van de gezondheidszorg als onderdeel van het stelsel van structuur en financiering van de gezondheidszorg, 1940-1990 (samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-09-9) 's-Gravenhage, 1993
- 8 *De vaststelling van tarieven in de gezondheidszorg*
Een institutioneel onderzoek, 1945-1990
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-08-0) 's-Gravenhage, 1993

- 9 *Het Bejaardenbeleid*
Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving inzake het ouderenbeleid, 1945-1990
(samenstelling: drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-12-9) 's-Gravenhage, 1993
- 10 *Rechtspleging en rechtshulp*
De datageschiedenis van handelingen en organisatie-eenheden van de justitiële ministeriële organisatie van de rechtspleging en rechtshulp, 1945-1992
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis; ISBN 90-74442-14-5) 's-Gravenhage, 1993
- 11 *Nationaliteiten*
Een onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de nationaliteitsaangelegenheden, 1945-1991
(samenstelling: drs. A.H. Netiv; ISBN 90-74442-13-7) 's-Gravenhage 1994
- 12 *'So many laws argue so many sins'*
Een onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de wetgeving, 1945-1991
(samenstelling: drs. A.H. Netiv; ISBN 90-74442-11-0) 's-Gravenhage 1994
- 13 *Kwaliteit op recept*
Een onderzoek naar de actoren en handelingen op het terrein geneesmiddelen en medische hulpmiddelen, 1940-1990 (samenstelling: drs. L.B. Humbert, drs. F. van der Doe en drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-16-1) 's-Gravenhage 1994
- 14 *Externe Adviesorganen in de gezondheidszorg* **uitverkocht**
Een institutioneel onderzoek op het terrein van de advisering in de gezondheidszorg, 1940-1990
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond en drs. F. van der Doe; ISBN 90-74442-15-3) 's-Gravenhage 1994
- 15 *Per slot van rijksrekening*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein beheer van de rijksbegroting, 1940-1993
(samenstelling: F. van Dijk; ISBN 90-74442-17x) 's-Gravenhage 1994
- 16 *Luchtvaart gebonden* **uitverkocht**
Een institutioneel onderzoek op het terrein van de burgerluchtvaart, 1945-1993
(samenstelling: dr. L. Hovy; ISBN 90-74442-18-8) 's-Gravenhage 1994
- 17 *Driemaal 's Raads Recht*
Een institutioneel onderzoek naar de taakgebieden van de Raad van State, (1940) 1945-1990
(samenstelling: drs. A. Spijksma en drs. L. Verbeek; ISBN 90-74442-20x) 's-Gravenhage 1994
- 18 *De heilige koe geboekstaafd*
Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de Rijksdienst voor het Wegverkeer, 1951-1994
(samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; ISBN 90-74442-19-6) 's-Gravenhage 1994
- 19 *Belastingver(h)effend*
Een institutioneel onderzoek naar de actoren en handelingen op het terrein van het heffen en invorderen van belastingen, 1940-1993 (samenstelling: P. Lamboo; ISBN 90-74442-24-2) 's-Gravenhage 1994
- 20 *Roeien met de riemen*
Een onderzoek naar instituties, bedrijfsprocessen en handelingen met betrekking tot het beleidsterrein militair materieel Koninklijke Marine, 1945-1993
(samenstelling: drs. A.G. de Vries; ISBN 90-74442-22-6) 's-Gravenhage 1994
- 21 *Stuurlui aan wal*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein scheepvaart en maritieme zaken, 1980-1994
(samenstelling: drs. J.T. Klinkenberg; ISBN 90-74442-21-8) 's-Gravenhage 1994

- 22 *Smelten, pletten, ponsen en slaan (geldvoorziening)*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van het 'geldwezen' (de geldvoorziening), 1940-1993
(samenstelling: drs. N.P. van Egmond; ISBN 90-74442-23-4) 's-Gravenhage 1994
- 23 *De toelating van vreemdelingen*
Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein toelating van vreemdelingen, 1945-1993
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis, W. Hoffstädt, W.D. Küller; ISBN 90-74442-28-5)
's-Gravenhage 1994
- 24 *Ter bevordering van menswaardige arbeid*
uitverkocht
Rapport institutioneel onderzoek op het beleidsterrein arbeidsomstandigheden 1940-1993
(samenstelling: M. Schaap, A. Spijksma; ISBN 90-74442-25-0) 's-Gravenhage 1994
- 25 *Geef acht (militair personeel; beroeps-en reserve-personeel)*
Een institutioneel onderzoek naar bedrijfsprocessen en handelingen op het beleidsterrein militair personeel: beroeps-en reservepersoneel in dienst van het ministerie van Defensie en voorgangers, 1945-1993
(samenstelling: drs. F. van der Doe, drs. M.L. Loef; ISBN 90-74442-26-9) 's-Gravenhage 1994
- 26 *Agrarisch Onderwijs*
Een onderzoek naar actoren, taken en handelingen op het beleidsterrein Agrarisch Onderwijs in de periode 1945-1992 (samenstelling: G.M.C.J. Smeets; ISBN 90-74442-30-7) 's-Gravenhage 1995
- 27 *Tussen waarneming en neerslag*
Een institutioneel onderzoek naar het takenpakket van het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
(samenstelling: W.D. Küller; ISBN 90-74442-29-3) 's-Gravenhage 1994
- 28 *Waterstaat*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het beleidsterrein waterstaat over de periode 1945-1994 (samenstelling: J.W.J.M. Bogaarts; 90-74442-31-5) 's-Gravenhage 1995
- 29 *Eenheid in verscheidenheid*
Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van staatkundige verhoudingen en samenwerking tussen de landen van het Koninkrijk der Nederlanden in de periode 1954-1995
(samenstelling: drs. I. Broos; ISBN 90-74442-32-3) 's-Gravenhage 1996
- 30 *Inlichtingendienst Buitenland*
Een institutioneel onderzoek naar de Buitenlandse Inlichtingendienst/Inlichtingendienst Buitenland (1946-1996) (samenstelling: dr. D. Engelen; ISBN 90-74442-33-1) 's-Gravenhage 1996
- 31 *Handelen met de sterke arm*
Rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein politie (deel II), 1994
(samenstelling: drs. M.J.B. Kavelaars; ISBN 90-74442-34-X) 's-Gravenhage 1996
- 32 *Flora en Fauna*
Rapport van een onderzoek naar het beleidsterrein Flora en Fauna in de periode 1945-1993
(samenstelling: drs. M.L. Baten; ISBN 90-74442-35-8) 's-Gravenhage 1996
- 33 *Van monumentale waarde*
Een institutioneel onderzoek naar de rijksoverheidsbemoeyenis met monumentenzorg, 1945-1990
(samenstelling: drs. F. van der Doe en drs. H. Spijkerman; ISBN 90-74442-36-6) 's-Gravenhage 1996
- 34 *Geld(t) voor overzee*

- Institutioneel onderzoek naar overzeese pensioenen en eenmalige uitkeringen aan Indische oorlogsslachtoffers
(samenstelling: drs. N.J.W. de Goeje; ISBN 90-74442-40-4) 's-Gravenhage 1996
- 35 *Pacht- en Grondprijnsbeleid*
Institutioneel onderzoek naar twee beleidsterreinen die zich begeven op het deeltaakgebied prijsbeheersing van de landbouwgronden 1945-1993
(samenstelling: drs. C.K. Berghuis en drs. A.S. Fris; ISBN 90-74442-37-4) 's-Gravenhage 1996
- 36 *Echt goud, echt zilver ?*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en de handelingen betreffende het waarborgen van (platina), gouden en zilveren werken over de periode 1940-1995.
(samenstelling drs. G. Beks; ISBN 90-74442-39-0) 's-Gravenhage 1996
- 37 *De grens verlegd*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en het overheidshandelen op het beleidsterrein invoerrechten en accijnzen, 1940-1962
(samenstelling drs. G. Beks; ISBN 90-74442-38-2) 's-Gravenhage 1996
- 38 *De grens geslecht*
Rapport van een institutioneel onderzoek naar de taken en het overheidshandelen op het beleidsterrein invoerrechten en accijnzen, 1962-1995
(samenstelling A.A. Mietes; ISBN 90-74442) 's-Gravenhage 1996
- 39 *Zakelijk gezien*
Rapport van het institutioneel onderzoek naar de taken en handelingen van de dienst Domeinen van het ministerie van Financiën over de periode 1945-1994
(samenstelling F. van Dijk; ISBN 90-74442-42-2) 's-Gravenhage 1996
- 41 *En morgen gezond weer op*
Een institutioneel onderzoek naar het takenpakket en de handelingen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1940-1995
(samenstelling drs. I.E.C.M. Broos, ing. S. Slagter en drs. H.E. Erich; ISBN 90-74442-46-3)
's-Gravenhage 1996